

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 havasos petitsor egy sor
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhiva-talhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Gazdasági kiállítás.

Magyarország gazdasági élete néhány évtized alatt esodálatosan átalakult. Ránk nehezedett az idők kényszerítő hatalma s a maradiság kezdett lassanként megtörni, hogy helyet adjon a haladásnak, fejlődésnek, amely sok téren lassú bár és felületes, de mégis szembeszökő.

Még mindig az átmenet kritikus napjait éljük s most van talán a legnagyobb erőfeszítésre, önmegtagadásra és összetartásra szükségünk, hogy a megkezdett úton tovább haladhassunk, hogy az előremenetel ne csak fent, hanem lent a szegényebb néprétegek gazdasági életében is általános legyen.

Mert nálunk a fejlődés menete nem egyenletes sem az iparban, sem a kereskedelemben, sem pedig különösen a földművelés terén. Míg egy-két nagyobb iparvállalatunk versenyre kelhet a világgpiacot dirigáló cégekkel, addig kisiparunk elmaradt és tengődik; míg nagykereskedőink ma már tekintélyt szereznek a külföldön is, belső közvetítő kereskedelmünk nagy részben a tisztességtelen versenyből táplálkozik és nem tud a saját erejéből meg-

állani, mert a külföldi hitel tartja benne a lelket; míg nagy latifundiumok a modern gazdálkodás elvei szerint vannak berendezve, ahol érvényesülhet a technika minden vívmánya, ahol felhasználják a hitel előnyeit s a tudomány áldásait, addig a közép és kisbirtokok nagy részén a gazdálkodás még mindig primitív és annyira inproduktív, hogy a változott viszonyok követelményeinek a gazda megfelelni nem tud és válság szélén áll az az osztály, amelynek összeroskadása eltemetheti mindazt, amit évtizedek nagy munkája alkotott.

Ezért folyik serényen a munka, hogy Magyarország minden talpalattnyi földje bevonassék a legintenzívebb kulturába, hogy ne csak mintagazdaságok hirdessék a haladást, hanem annak a nyoma rajta legyen minden gazdasági munkán és annak eredményein.

A mi gazdáink, különösen az ős magyar családokból származó gazdák s a magyarság lakta vidékek földművelő népe, minden újítás iránt bizalmatlan. Százados tradíciók, nemzeti szenvedések és küzdelmek nevelték bele a mult hagyományai-

hoz való szívós ragaszkodást, amely jellemének annyira karakteristikus vonása lett, hogy az élet egyetlen mozzanatában sem tud tőle szabadulni. Még gazdálkodása is konzervatív, még a kétszer kettő iránt is bizalmatlan.

Hosszú munkába kerül a bizalmatlanság megtörése s ennek a munkának eszközei a példaadás és az ismeretek terjesztése.

A példa mindenütt vonz s legyőzi a bizalmatlankodást, felkelti a versenyt és fokozza a munkakedvet; önbizalmat ad s emeli az önérzetet.

Azok a kiállítások, amelyekre összehordja egy ország a maga kincseit és gazdasági életének produktumait, nemesak arra jók, hogy a munkálkodást bizonyítsák, hanem hogy arról is beszéljenek: mit tudunk és mit nem tudunk; hogy tanuljunk megbecsülni azt, amink van és törekedjünk megszerezni azt, amink nincs.

A külföld nagyobb városai tele vannak állandó és időszaki kiállításokkal s a tárlatok gazdagsága önbizalommal tölti el a produkálókat, munkára serkenti a népet, tekintélyt, hírt és elismerést szerez a munkának.

TÁRCA.

Kisvárosiak.

Vashegyi miniszteri tanácsos úr éppen az ebéd utáni kávéját készült meginni és kéjesen gondolt azokra a kellemes percekre, amelyeket dolgozó szobája kényelmes kanapéján ujságot olvasva szokott tölteni, mikor a cseléd egy levelet tett eléje. Az öreg úr, amint a levélre pillantott, dühösen csapott az asztalra ökölbe szorított kezével és félre lökte a levelet, amelyre pedig szép álló betűkkel volt ráírva a címe.

A méltóságos asszony azonnal eltalálta, hogy miről lehet szó abban az aranyos szegélyű levélben, amelyet Helén nagyságos asszony küldött a jó papának, akit két célra tartott különösen alkalmasnak: adósságot fizetni és az úrával kibékíteni. Vagy az egyik, vagy a másik ok adta most is kezébe a tollat, mert más okokból nem igen szokott levelet írni.

— Már megint! — szólt indulatosan a meggyőzött apa s nem a leggyengédebb mozdulattal tolt a levelet felesége elé.

A méltóságos mama, aki egyébként maga volt a megtettesült anyai szeretet, alig mert megmondani, mit ír a szép Helén. Mert nemesak adósságról, nemcsak családi perpatvarról, hanem adósságok miatt keletkezett viharos esetepatéról volt szó. A nagyságát beperelte az ékszerésze és

a szabója, Lenczi úr nem akar fizetni és goromba, mint egy hordár. Legyen tehát jó a kedves papa, fizesse ki azt a néhány rongyos forintot és jöjjön azonnal, segítse elválni az urától, mert nem maradhat vele tovább egy fedél alatt.

A levél első része komolyan volt gondolva, az elválás azonban csak mese. Sokszor fenyegetődött már a szép Helén a válással, de csak addig, míg az adósságait kifizették.

Vashegyiné könyörgő tekintettel nézett az urára, mintha azt akarta volna mondani: ugye elmegy te jó öreg, fizetsz és kibékítéd a gyerekeket.

Az öreg elérte a könyörgést, de most az egyszerű megkötötte magát. Kérdés nélkül is felelt.

— Nem megyek. Most már elég volt. Aki amilyen ágyat vet, úgy fekszik benne. Törkig vagyok a komédiával és a fizetéssel. Nyugdíjaztatam magamat s elköltözöm a fővárosból, hogy ne legyek közel ezekhez a . . . A vöm felfuvalkodott, kiállhatatlan fráter, de legalább van anyai esze, hogy ostobasága dacára kariert fog csinálni. A lányom pazarló, veszekedő és semmi egyéb.

Az asszony szólni sem mert, csak könyves szemekkel nézte a levelet, az öreg pedig kiabált tovább.

Ilyen volt a helyzet, mikor bekopogtattam hozzájuk.

Láttam, sőt hallottam már az előszobában, hogy Vashegyinek csillapító szerre van szüksége, el is kezdtem a mondókámat, de ez csak olaj volt a tüzre.

— Maga nem szívéből beszél, öcsém. Maga csak engem akar békíteni. Nem békülök. Ha nem telik, ne tartson a leányom nyílt szalont, ne járjon a legeslegutolsó bolond divat szerint, ne menjen páholyba, ne csináljon örökké adósságot és ne szekirozzon agyon minden embert, aki közel van hozzá. Hej! csak Marietta volna itt . . .

Egy pillanatig csend lett, amely után Vashegyi hirtelen felugrott.

— Igaz, nagyszerű . . . Miért néztem én végig ezt az ostoba veszekedést? Öcsém, barátom, ha szivességet akar nekem tenni, üljön fel velem a legelső vonatra és jöjjön velem. Meglátogatjuk Andrást. Milyen meglepetés lesz, de milyen! Hogy örülnek majd a gyerekek, meg az apró emberkék, akiket sohasem láttam. Mert tudja, a feleségem neheztel a gyerekekre, hogy alig irnak, sohasem jönnek Pestre. Én is haragudtam, de most már nem haragszom. Megyek hozzájuk. Ha megtetszik nekem ott az élet, ott is maradok. Nyugdíjba megyek. Jössz feleség, nem? Nem? Ugyis jó. Csak szaladj Helénhez, mert még kárt tesz magában a kedves. Mi megyünk öcsém, utazunk a legelső vonattal.

Az öreg gyorsan csomagolt, miközben az ajtóra

Mi szegények vagyunk a kiállításokban s kiállításainkat legtöbbször pusztán látványosságnak tekintik, elfeledve azt, hogy ezek nagy és fontos közgazdasági célokat szolgálnak, mert itt tudhatjuk meg igazán, mit produkálunk, mire voltunk képesek és mit remélhetünk a jövőtől.

Mezőgazdasági és terménykiállításaink a legfontosabb kulturális és gazdasági célok előmozdítására vannak hivatva, mert ez az a termelési ág, amelynek természetadta előfeltételei Magyarországon mind megvannak, amelyet legjobban lehet fejleszteni, s amelyre a nemzet legelső sorban támaszkodhatik.

A Szajna parti metropolisban, a párisi világkiállításán dicsőséget arattunk a mezőgazdasági csoporttal, de bármilyen jól esett az elismerés, az a kiállítás csak arra volt jó, hogy a világnak bebizonyította: ime mi is tudunk valamit. A pozsonyi kiállítás, amelyet itthon rendezünk, közelségénél fogva is több tanulságot fog nyújtani azoknak, akik nemcsak a látványosságot, hanem a tanulságokat is keresik.

Ott Ausztria szélén bizonyosan nagy irigységet kelt majd, ha a kiállítás sikerül, de gunyakacaj lenne osztályrészünk, ha nem sikerülne.

Százféle szempontból lehetne bizonyítani azt, hogy a kiállításra való részvétel gazdáinkra nézve kötelesség. Mutassuk meg mindenünket, amink van, és tanuljunk egymástól, amit lehet.

Zalavármegye kiállításának rendezése érdekében a gazdasági egyesület buzgólkodik. A legutolsó közgyűlésen el is határozták, hogy külön csoportban fogják a vármegye terményeit kiállítani.

Lehetne ez másképp?

Nem volna karikatúra, ha Zalából egy-

tekintgetett, mintha attól félt volna, hogy betoppanik Helén őnagysága. Azután nekem segített csomagolni és hajtottunk a vasútra.

Az úton Vashegyi tanácsos úr előszedte a tárcájából három unokája arekáját s örült, mint egy gyermek, hogy nemsokára a térdein ringathatja őket.

Egy napig tartó utazás után megérkeztünk a kis város kis állomására, ahonnan a városba két elgyötört állat vontatott bennünket egy elavult bárkán. Díszes úri ház előtt állottunk meg. András éppen ebben a pillanatban lépett ki a kapun egy nagy csomó aktával, amelyek azonban a porba hullottak a nagy öllekezés miatt.

Az egész ház összeszaladt. A két nagyobbik fiú egyszerre a nagyapa karjaira került, a legkisebbik pedig a dada karjáról nyújtogatta felénk apró kacsoit. A tekintetes asszony azonban nem volt otthon. A piacra ment biz az, mert hogy ma éppen hetivásár van s a szakácsné zsebre vághat egy pár garast, pedig takarékoskodni kell, mert nőnek a gyerekek.

Nemsokára a kaesa sáporogás elárulta, hogy megtörtént a bevásárlás. A tekintetes asszony kezében volt a fedeles kosár, mert a szolgáló leányzó a majorságot cipelte.

A találkozás sok öröm és egy kis sirással esett meg. Azután elkezdődött a kérdezősködés, amelyből sokáig nem fogytunk ki. Az öreg Vashegyinek ragyogott az arca a boldogságtól. Marietta

két gazda szerepelne, elvegyülve a többi között?

Impozánsnak, nagynak kell lenni Zalavármegye kiállításának, hogy bizonyítsa a józan iparkodást, a haladást, terményeink jóságát.

Bortermelésünk, állattenyésztésünk, mezőgazdasági kulturánk, fatenyésztésünk megérdemli a figyelmet és azt az áldozatot, hogy bemutassuk az egész országnak. Amennyire hátramaradtunk, csak részben a saját hibánk; amennyit haladtunk, mind a mi érdemünk.

Azt hisszük, hogy a gazdasági egyesület vezetői nem hiába fáradsanak és siet minden gazda, hogy a vármegye kiállításának sikeréből kivegye a részét.

Ujoncoznak.

Ujoncoznak; a legénység, amely a múlt évben betöltötte 20-ik életévét, mint első korosztály a sorozó bizottság elé kerül.

Az eddigi tapasztalás szerint a városi legénységnek sokkal nagyobb százaléka válik be, mint a falusiaké. Feltűnő ez az eredmény, ha elgondoljuk, hogy a városi népből tulnyomó számban iparos és kereskedő segédek kerülnek sorozás alá, kik serdülő koruktól fogva műhelyekben és üzlethelyiségekben levén elfoglalva, testiileg igen kedvezőtlen körülmények között fejlődnek. A városi fiú, aki iparos pályára van praedestinálva, már kora gyermekéveiben megkóstolja a nyomorúságot; rendszerint rosszul táplálkozik s testi fejlődése nem tarthat lépést élettapasztalatával, szokásaival, életmódjával, melyek értelmét fejlesztik ugyan, de erkölcsi korán megmérgezik. Még legénysorba sem lép, már megszerezte azokat a testi defektusokat, melyek a laza erkölcsi élet nyomában fakadnak. Az inficiált testben fejlődik a tuberkulózis, melynek elnyomására nem alkalmas a műhelyek és boltok levegője.

Ennélfogva szinte esodálatos, hogy a városiak közül tekintélyes százalék alkalmas a katonai szolgálatra.

megerősödött; szép, érett asszony lett belőle s a megelégedés látszott rajta és egész környezetén. Andrásnak jól megy, sokat dolgozik, sokat szerez. De azért egyszerűen élnek, takarítanak, azonban sokat mulatnak is. András, a javíthatatlan korhely, mindennap elmegy a kaszinóba alsózni, sőt az is megesik, hogy a pincszerekről reggel veti haza. De azért jó férj, jó apa, derék, szorgalmas ember.

Vashegyi csak az unokáit dédelgette s mikor néhány percre egyedül maradtunk, arról értekezett, hogy lám a másik vője milyen tökéletes ember, soha kártyát a kezébe nem vesz, bort nem iszik. A másik leánya milyen elegáns úri dáma a kis vidéki fiskálisné mellett és mégis mintha melegebb volna ez a fészek, mint a Helén szalonja, ahol franciául beszélnek és pezsgőt isznak, nem kis üstön főzött szilva pálinkát, amelyből az öreg úr három kupával beszedett.

Ebéd után persze felmentünk a kaszinóba, ahol a járásbíró már rettenetesen szidta a papot, mert ostobaságot követett el a kikérés körül. Vashegyi — esodák esodája — icült kártyázni. Négy óráig tyúkszemes lett az újja, olyan hévvel ütötte az asztalt.

Négy óra után felkerekedett a társaság és kivonultunk Andrásához a hegyre. A doktor maga válogatta a pörköltnek való húst, mert ő a szakács, felelősséget pedig csak akkor vállalhat, ha szabad kezét engednek neki.

Azt kellene hinni, hogy az „anyag” mégsem olyan rossz, mint amilyennek elképzeltük s talán a hygienikus viszonyok is jobbak, sőt talán a városi nép helyzete is jobb, hogy egészséges, katonának való fiakat tud nevelni.

Mi azonban ebből a jelenségből mégsem tudunk valami örvendetes állapotokra következtetni, mert ismerjük az intenciót, mely a magas százalék ujoncot még eseneveszebb ifjúságból is ki tud szorítani.

Ma már a katonának nem szükséges „diszember”-nek lennie; elég, ha nincsenek szervezeti hibái, ha nem vak, nem süket, nem sánta, nem béna. Ellenben lehet deformis, alacsony, szűkmellű, főképen a városi elem, amely többnyire iparosokból, kereskedőkből s értelmesebb ifjúból áll, mert ezeket lehet az irodákban alkalmazni s azokban a mesterségekben foglalkoztatni, melyek produktumaira a hadseregnek szüksége van.

A hadügyminiszter nagyon leszállította igényeit az ujoncok testi minősége iránt; aki a 156 cm. magasságot megüti, az már alkalmas közös bakának; ha nincs 153 eméteren alul, akkor még jó honvédnek. Elite ezredeket ma már nem tartanak, parádéra nem igen kell délceg, válogatott legénység, ellenben a gyorsüzelő puskák és géppágyuk tüzeiben még több chance-a van az apró embernek, hogy épkezláb marad, mint a széles mellű katonának. Azután az apró ember jobban tud menetelni, ha elbirja a cakumpakkot; hogy pedig elbirhassa, arról gondoskodják a hadfelszerelési bölesesség, ha az nem, hát a fegyelem.

Eszerint nem is nagy virtus többé, ha a legény bevál katonának, mert hiszen a lányok által lenezett törpék is borjú alá kerülnek a sorozó bizottság enyhe követeléseire, melyek szerint nem az a fő dolog, hogy erőteljes, délceg katonaság álljon a zászlók alá, hanem az, hogy sok legyen a katona.

Az egyenlőség elvéből folyólag ez annyiban helyes is, hogy ha már fennáll az általános véd-kötelezettség, minél kevesebb ember kerülje ki a katonai szolgálatot.

Ámde ha az egyenlőség elve tiszteletreméltó is, nem kellene abba belenyugodni, hogy annak a sorozó bizottságok szerezzenek érvényt.

A társadalomnak kellene gondoskodni arról, hogy emberi lehetőség szerint jól megteremt,

A szőlők alacsony, lankás domboldalakon feküdtek. Valami jó bort nem adtak, de a társaság minden tagja úgy lelkesült a nemes nedűért, mintha ennél külbmb ital nem volna a világon. A kántor minden pohár után nagyot esztintett a nyelvével s átszellemült arccal kiáltott fel:

— Huncut ehez a legelső somlai.

A vidék egyhangú, esendes. A domb alatt egy vékony ér folydogált, amelynek partján néhány esenevész fűzfa bölöngatott; messziről egy apró malom katalakása hallatszott s a réten gyereksereg labdázott.

A kis város ott terült el a domb tövében. Be lehetett látni minden udvarba s a esendes utcákra.

A társaság sokáig elgyönyörködött a megszo-kott panorámában, amelynél külbmbet, — mindnyájuk egyhangú véleménye szerint — az Eiffel torony tetejéről se lehet látni.

Mikorra a jó paprikás pörkölt elfogyott és sok kancsó kiürült, tetőpontra emelkedett a jókedv. Előszedték a pincszereken divatos társasjátékokat, amelyeknek mindig ivás a vége. És Vashegyi méltóságos úr lelkiismeretesen végig csinálta a gyerekes bolondságokat, nagyokat ivott, nagyokat kacagott s aztán meglátszott annak a derűnek a nyoma, amely a lelkéhez férközött.

Öreg este lett, mire hazatérésre gondolt a társaság. Csendes dalolással botorkáltunk le a domból a városba.

egészségesen fejlődött legénység kerüljön a sorozó bizottság elé.

Bizonyos morális fegyelmet kellene törvényileg biztosítani — mint teszik azt pl. Németországban — hogy a fiatalság, tartozzék az a társadalom bármelyik osztályába, jobb erkölcsi viszonyok és főképen hatásosabb fegyelem alatt nőjön a katonamérték alá. A testi fejlődés feltételeit is törvénnyel kellene biztosítani, hogy a műhelyek, gyárak és a tulfeszített munka, éjjelezés és hiányos táplálkozás meg ne sanyarja a serdülő gyermeket. A tulfeszített munka ellen nem volna nehéz alkalmas törvényt hozni, ha a törvényhozás humanitása a rabszolgatartó munkaadók ama követeléseit fölfele emelkedni, mely követeléseket rendszerint az iparfejlesztés nagy, közgazdasági érveivel szokták megindokolni.

A táplálkozás, célszerű ruházódás és egészséges lakás azonban már a nagy szociális és gazdasági problémák egész sorozatának perspektíváját nyitják meg előttünk. Lykurgus törvényei hajdan megoldották ezt a problémát: Spártában mindenki egyforma nevelésben részesült, senki se lehetett se gazdag, se szegény. A mai civilizáció azonban Lykurgus szigorát többé nem akceptálná, de talán volna rá módja és eszköze, hogy a legszegényebb sorsu gyermeknek is biztosítson valamelyes jólétet, míg munkaképes, serdült korát eléri. Az igazi humanizmus képes volna erre, ha áthatná az egész társadalom felfogását. Az egész nevelési és oktatási rendszert kellene átalakítani s intézmények útján tenni lehetővé a szegény sorsu gyermek célszerű nevelését. A katonát nem a zászló alatt, hanem az ovodán át az iskolában, internátusokban kellene felnevelni. A szülők segítségére jöjjön az állam, ha szükség van rá. Hatalmas és erős az állam s többet tehetne annál, hogy az árvákat és elhagyottakat fölnevelje: nevelje mindazokat, kik arra rászorulnak s kiknek testi épségére, munkabírására, erejére nagykorukban szüksége lesz az államnak.

Jelzálog hitel.

Az általános pangás, a gazdasági depressió mindenütt érezteti káros hatását. Tele vagyunk panaszszal; iparunkat munka híján válság fenyegeti; nincs vállalkozási kedv; látjuk, hogy nagyon

Gazdánk házában nagy meglepetés ért bennünket. Minden ablak ki volt világítva, pedig kisvárosi házból ilyenkor már aludni szoktak.

A nagy kivilágítás magyarázata az volt, hogy megérkezett a méltóságos asszony a leánya és veje társaságában, akiket sikerült összebékíteni. A család megijedt, hogy az öreg úr beváltja a fenyegetését és táviratilag nyugdíjaztatja magát.

Lenzi úr és hájos neje hidegen, szertartásosan ültek az asztalnál. Nem tudták magukat beletalálni a polgári hangulatba, amelyben több a naivság, mint az elegancia; nem érezték magukat jól a kisvárosi asszony társaságában, aki sokat fecsegett a gyerekeiről és minduntalan a »drágámat« emlegette.

— Az én drágám a legjobb ember a világon. Az én édes uram az első ügyvéd a vármegyében. Az én Bandim képviselő is lehetett volna, olyan nagy tekintélyű ember.

Helén öngyűsége szájalommal és irigységgel nézett nővérére, Lenzi úr pedig határozottan lenézte apósát, aki rengeteg sok ostobaságot összebeszélte bolond jó kedvében. Mindig az unokáit emlegette, akik esendesen alusznak már s reggel meglepetésre ébrednek, mert a nagyapa tele rakta az ágyacskák elé állított székeket narancssal, datolyával, fűgével.

Másnap a méltóságos úr karjára vette élete párját és elment — házhelyet keresni. Szilárdan elhatározta, hogy ide jön lakni, ebbe a porfő-

sok meglevő vállalat gyár, áldozatok árán tartható csak üzemből, mert kereslet nincs, a munkásokat meg mind nem lehet szélnek eresztetni. Kereskedelmünk hasonlóan pang. A lapok tele vannak fizetésképtelen kereskedők névsorával s igazán nem egy régi, tapasztalt kereskedőtől hallottam, hogy a mai viszonyok mellett magán vagyton nélkül, kizárólag az üzlet jövedelméből megélni nem lehet.

Földművelésünk legnagyobb részben szintén pang. A latifundiumok birtokosai ugyan többnyire rendelkeznek akkora tőkével, mely a szakszerű gazdálkodáshoz feltétlenül szükséges, a középbirtokos osztály egy részének azonban már nincs annyi vagyona, mely a kihasznált föld javítására, beruházásokra elég volna. A kisbirtokos meg teljesen legazdálkodott egyes vidékeken s a régi vagyonos paraszt ritka lesz, mint a fehér holló.

A pusztuló parasztság kétségbeejtő helyzete nagy aggodalmakra adhat okot. Nekünk a földművelő parasztságra feltétlenül szükségünk van, mert ez az osztály gazdasági életünk főszoja. A terhek súlya alatt roskadozó népek feltétlenül olesó jelzáloghitelt kell nyújtani, ha segíteni akarunk rajta.

Ha figyelemmel nézzük a vidéki pénzügyintézetek mérlegeit, látjuk, hogy ma mint főüzletág a váltóhitel szerepel. S leginkább a kisebb intézeteknél van ez így. Vidékünkön is a hitel e formája a legelterjedtebb. Öröndetes jelenség, hogy a jelzálogos kölcsönök mindenütt némi emelkedést mutatnak, míg a váltó téra lassacskán apad. Más szóval: a váltók egy része kimegy a forgalomból s átváltozik jelzálogkölcsönre.

A jelzálog hitel az, mikor az adós kölcsöne biztosítására nem személyes felelősséget vállal, hanem ingatlanait köti le. Ez a hitel egyik legegészségesebb formája. Óriási előnyeit csak most kezdik teljesen belátni. Csodálatos, hogy a vagyonosabb paraszt nem szereti a jelzálog hitelt, mert resteli, hogy a birtokán teher van. Inkább váltókölcsönt vesz igénybe.

Sokáig maguk az intézetek is, mobilabbnak tartván a váltókat, ez üzletágat fejlesztették s ma, midőn a személyi hitel már erősen megingott, kezdik figyelmüket a földre fordítani. Mert ez az üzletág sokkal kisebb kockázattal jár s csak ritkán végződik veszteséggel.

szekbe, ebbe az eldugott kis városkába, amelyben az unokái laknak.

Helén és férje ura méltósággal teljesen unatkozott s rettegetek az apró emberektől, akik nagy szeretetükben az ölükbe akartak mászni.

Három napig maradtunk még s ez alatt Helének kieserelték a szívét a gyerekek. Selyem ponygolában a földön ült, a szőnyegen hempergett nővére kis fiaival. Mikor pedig bucsúztunk, sírt, zokogott, míg Lőrinc úr rettenetesen bosszankodott.

A lassan dőcögő vicinális kocsijából addig addig néztünk vissza a kis városra, míg az utolsó ház is eltűnt előlünk. A szép asszony nagyot sóhajtott, beült egy sarokba és sokáig nem szólt egy szót sem, csak az urát nézte, de tekintetében nem volt szeretet. A sógorára gondolt, aki vidám, egyszerű, munkás ember, nem gyöttri a nagyravágyás, de tele van a szíve szeretettel, a lelke őszinteséggel, becsülettel. Arra gondolt, hogy Marietta mennyire szeretheti azt az embert, akiért elfeledte a főváros minden élvezetét, elfeledte igényeit s lett belőle olyan mindennapi kisvárosi asszony, aki csak az uráért és gyermekeiért él.

És ebben a szürke történetben sok a tanulság. Gondolkozzanak rajta, akiknek szívük van.

Az eladósodott vidékeket csak az olesó, hosszabb lejáratu jelzálogkölcsön mentheti meg. Ezt mondta Horánszky Nándor sepsi beszámolójában. Köztudomású a székelyek sirmalmas helyzete. A székelyek gazdasági tönkre jutása érzékeny veszteség volna az országra, mert utat engedne megint a románságnak, szászok terjeszkedésének. Azért nemcsak fontos közgazdasági, de hazafias missiót is teljesít a magyar földhitelintézet, midőn képviselőjét leküldte a hely színére s ott a népek annuitásos kölcsönöket folyósít s csupán a bekebelezés bélyegköltéseit kell megfizetni. Így lehetővé teszi, hogy a nép olesó hitelnyújtással, hosszabb idő alatt, szép lassacskán tartozását lefizethesse s birtoka mégis megmaradjon. Nemzeti-ségi vidékeken különösen fontos, hogy a magyar faj ősei által ráhagyott birtokát, bármily áldozatok árán, megtartsa. A külföldiek birtokvásárlása egyre emelkedik, az eladósodott vidékeket olesó pénzen megveszik s külföldi tőkével; külföldi szellemet, idegen levegőt hoznak be. Tátra gyöngyét, a kies Csorbai tavat is csak utolsó pillanatban tudta kormányunk megmenteni s hogy messze ne menjek, minden évben bejárja a sajtót, hogy a Hévíz és még 3 balatoni fürdőre alkuszik egy angol konzorcium.

A kényszer hatása alatt ma már a parasztság is jobban keresi a jelzálogkölcsönt. A pénzügyintézetek jelzálogra kihelyezett milliói közt tekintélyes összeget képvisel a kisbirtokosoknak adott hitel. S ezek a kisebb kölcsönök igen beváltak, míg lépten nyomon tapasztaljuk, mennyire nem való a váltóhitel a törvényt, váltóeljárást nem ismerő parasztságnak. Az intézetek emelkedő jelzálog állománya legjobban mutatja elterjedését. Vármegyénk területén például csak 2 pénzügyintézet van, melynél esökkenés mutatkozik.

A pénzpiac mai helyzete különösen alkalmas a jelzálog hitelnek. A bankok, pénzügyintézetek, heverő tőkéiket a mai olesó kamatláb mellett nagyon szívesen hajlandók hosszabb időre és ingatlanra kiadni. S ha figyelembe vesszük, hogy azok a milliók, melyek a pénzszekrényben hevernek, a kölcsön e formájában különösen a nép közt elhelyeztetnének, bizonyára lendületet adna földművelésünknek, a sok sovány, rosszul kezelt birtok lényegesen megjavulna. A tőke oda megy, hol szükség van rá. A föld, ha a gazda függő adósságaitól megszabadul, sőt állami kedvezményt is kap, amennyiben bekebelezett kölcsöne után fizetendő kamatok 10%-ával kevesebb adót fizet, a jelzálogkölcsönt jobban elbirja, mint a drága váltótartozást.

A viszonyok úgy alakulnak, hogy a paraszt váltók valószínűleg teljesen eltűnnek, hogy helyt adjanak a jelzálog hitelnek. A pénzügyintézetek önmaguk fogják a személyi hitel megszorításával váltótárcáikat apasztani s mintegy szelid nyomást gyakorolni a gazdaközönségre, hogy jelzálog hitelt vegyen igénybe. Mert ha a jelzálog nem is oly mobil mint a váltó, de mindenesetre reálisabb bármely más kölcsönnél.

Sz. E. I.

A tüzoltó egyesület közgyűlése.

A zalaegerszegi önkéntes tüzoltó egyesület évi rendes közgyűlését *Boschán* Gyula egyesületi elnök elnöklésével f. hó 16-án tartotta.

Elnök a megjelent tagokat üdvözlővén, az ülést megnyitja.

Nagy Antal titkár felolvassa az elnöki jelentést, melyben részletesen beszámol azokról a kiadásokról, amiket az egylet a zenekar fenntartására fordított; az egylet tartott 1 közgyűlést és 8 választmányi gyűlést; a csapat 3-szor vonult ki és 8 gyakorlatot tartott; van az egyletnek 53 működő, 209 pártoló, 12 segélyző és 6 alapító tagja; a működő tagokat 571 korona

77 fillér erejéig az egyesület nyári egyenruhával látta el. Ujabban Tivolt János 40 koronával alapító tagul belépett. Gombás István pénztárnok állásáról lemondván, helyettesül a választmány Záborszky Józsefet kérte fel; a Keszthelyen tartott vármegyei tüzoltó szövetségi gyűlésen az egyesületet a választmány megbízásából Borbély György főparancsnok képviselte. A közgyűlés az elnöki évi jelentést tudomásul vette.

Előterjesztett az egyesület 1901. évi számadása, amelyet a választmány részéről felkért Fangler Mihály, Heinrich Lipót és Dervarics Lajos számvizsgálók megvizsgáltak s azt helyesnek találták. A közgyűlés a jelentést tudomásul véve, az alapszabályok értelmében a számadásokat felülvizsgálás végett kiadja az állandó számvizsgáló bizottságnak.

A közgyűlés a választást egyhangulag, közfelkiáltással ejtette meg a következő eredménnyel:

Boschán Gyula elnök, Udvardy Ignác alelnök, Nagy Antal titkár, Záborszky József pénztáros, Hajik István ügyész, dr. Fürst Béla orvos, Morandini Tamás I. szertárnok, Heigl János II. szertárnok. *Választmányi tagok:* a) a pártoló tagok sorából: Csertán Károly, dr. Csák Károly, Fangler Mihály, Balassa Benő, Várhidy Lajos, Breisach Sámuel; b) a működő tagok közül: Horváth Gyula, Herényi Ferenc, Varga Ferenc.

Az 1902. évi költségvetést a választmány javaslatához képest 2.267 korona 92 f bevétellel, 2.146 korona kiadással és így 119 korona 92 f remélhető pénztármaradvánnyal állapította meg; a kiadásba 300 koronát vett fel a közgyűlés a zenekar segélyezésére.

Az 1902. évre úgy az orvos, mint a pénztárnok tiszteletdíját a közgyűlés 100—100 K-ban állapította meg.

A zenekar kérelmét, hogy számára az egyesület egyenruhát készíttessen, a közgyűlés fedezet hiányában nem teljesíthette.

Borbély György főparancsnok és Stefanecz József alparancsnok írásban beadták állásukról lemondásukat; a közgyűlés mindkettőt felkéri, hogy állásukat ideiglenesen szüveskedjenek megtartani, amíg az egyet a két állás betöltésére nézve a szükséges intézkedést megteheti.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

Mult évi október hó 1-je óta Törökországba nemcsak a török területen levő osztrák postahivatalokhoz, hanem az ottomán posta útján is lehet nemzetközi postai csomagokat küldeni.

Ezton is fölhívjuk e körülményre az érdekeltek figyelmét, minthogy ez az új postai összeköttetés olcsósága és gyorsasága révén sokkalta előnyösebb, mint az eddigi összeköttetés.

Megemlítjük egyuttal, hogy az Üszkúbe rendelt postacsomagok „Via Belgrád-Zibefische” jelzéssel is ellátandók.

II.

Mexikói követségünkkel való érintkezés megkönnyítése és gyorsítása céljából értesítjük az érdekelteket, hogy:

1. a nevezett követséghez intézett beadványok „Legación J. Y. R. de Austria-Hungaria in Mexico D. F.” címmel látandók el;

2. hiteltudakozásoknál a tudakolt cég neve, lakhelye és üzletága lehetőleg pontosan megjelölendő;

3. a követség által ajánlatosnak jelzett mexikói beviteli cégek, melyek a m. kir. kereskedelmi muzeumnál mindig megtudhatók, lehetőleg figyelembe veendőek.

III.

A pozsonyi cs. és kir. 5. hadtest hadbiztosága 500 vasúgy szállításának biztosítására f. évi április hó 2-án nyilvános versenytárgyalást

fog tartani. A vasúgyak szállítási határideje 1902. évi június hó vége.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi április hó 2-án d. e. 10 óráig a fentnevezett hadbiztoságnál nyújtandók be.

A részletes feltételek, valamint az ágyminták a soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál is megtekinthetők.

VI.

A m. kir. államvasutak igazgatósága körülbelül 5000 darab szines, festett, hasított birka-bőr szállítására hirdet pályázatot. Az ajánlatok f. évi április hó 12-ikéig nyújtandók be.

Miről az érdekelteket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a részletes feltételek a m. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési osztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73 sz. II. emelet 46 ajtó) tudhatók meg.

Sopron, 1902. évi március hó 17-ikén.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos-rovat.

I.

Zalaegerszeg v. tanácsa közhírré teszi, hogy az 1902. évi általános himlő oltások f. év április hó 5-étől kezdve minden szombat délután 2 órakor az új ovoda földszinti termében, az új oltások pedig f. április hó 4-től kezdve pénteken d. u. 2 órakor az elemi iskolában fognak a v. orvos által teljesíttetni, — felhívtnak tehát az érdekeltek szülőik, hogy az oltásra kötelezett gyermekekkel a kitűzött helyen annyival inkább megjelenjenek, mert elmaradás esetén egyszeri megintés után az 1887. XXII. t. cz. 11. §-ában megszabott fokozatos pénzbírsággal fognak sújtatni.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1902. március 19-én tartott üléséből.

Németh Elek

főjegyző.

Várhidy Lajos

polgármester.

II.

Közhírré teszem, hogy Zalaegerszeg várost illető 1902. évi I. és II.-od osztályú kereseti adó kivetési lajstrom, az 1883. évi 44. t.-c. 16. §-a értelmében, a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis f. évi március hó 21-től 29-ig bezárólag közszemlére kitéve van, ahol is a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Zalaegerszeg, 1902. évi március 21.

Várhidy Lajos,

polgármester.

Papirlövegek.

A betegsegélyző egyesület mult vasárnapra hirdett közgyűlést a megjelent tagok csekély száma miatt nem tarthatta meg. Azon nem lehet csudálkozni, hogy kevesen jelentek meg, mert a tagok akkor sem szeretik az egyesületet a mikor betegek, hát akkor, a mikor egészségesek.

A vendéglősök, cukrászok stb. kétségbe vannak esve a miatt, hogy nem kaptak az idén jeget. De azért erősítetik, hogy lesz jégbe hűtött pezsgő és jeges kávé, de majd csak akkor, ha fagy.

A helybeli izr. hitközség tagjainak egy része — körülbelül a fele — tiltakozik az új templom építése ellen; a másik része pedig mellette kardoskodik. Tudnánk egy expedienst: építsenek egy fél templomot.

A város bérkocsi állomást építtetett a vármegyeház elé, azonban a bérkocsi tulajdonosok nem akarnak oda menni s kiállani. Valószínűleg azért, mert lovaik se állhatnak, se mehetnek.

Nyirják az utcai fákat, hogy annál lombosabbak legyenek. Jó volna, ha azoknak az ujjait is megnyirbálnák egy kissé, a kik ezeket a díszes fákat megrongálják.

A császi utcában a napokban egy ujonnan épült háznál helyszíni szemlét tartottak a szakértők, vajjon elég erős és mély alapja van e. Ha mindazoknál a házaknál teljesítenének vizsgálatot, a melyeknek nincs meg a kellő alapjuk, ugyancsak sok dolga akadna a komissiónak.

Hirek.

Evangelikus istentisztelet lesz f. hó 25-én és husvét második ünnepén a felső kereskedelmi iskola emeleti nagytermében. Kezdeté mindkét alkalommal d. e. 10¹/₂ órakor.

A zalaegerszegi ügyvédi kamara folyó évi március hó 15-én tartotta meg választó közgyűlését az ügyvédi kamara hivatali helyiségében Hajik István kamarai elnök elnöklete alatt. A közgyűlésen jelen volt 14 kamarai tag. Hajik István elnök a gyűlés megnyitása után megemlékezik a lelépő választmány lefolyt három évi működéséről. Lelkiismeretesen teljesítette — ugymond — a reá bizott nehéz feladatot, az ügyvédi kar erkölcsi súlyának emelése érdekében megindult országos mozgalomban is tevékeny részt vett és így ő a kezébe letett zászlót szep-lőtlenül adhatja vissza. Ezután a választás meg-ejtése céljából a közgyűlés a szavazatszedő küldöttséget választotta meg. A választásra a vidékről beérkezett szavazati lapokkal együtt beadott összesen 27 szavazat. A szavazatszedő küldöttség működésének befejezte után elnök a választás eredményét a következőkben hirdette ki: *Elnök:* Hajik István Zalaegerszeg. *Helyettes elnök:* Hertelendy Béla Nagykanizsa. *Titkár:* Boschán Gyula Zalaegerszeg. *Ügyész:* dr. Czinder István Zalaegerszeg. *Pénztárnok:* dr. Szigethy Elemér Zalaegerszeg.

Választmányi rendes tagok: dr. Hajós Ignác Zalaegerszeg, dr. Jámbor Márton Zalaegerszeg, Thassy Kristóf Zalaegerszeg, Isoó Ferenc Alsó-lendva, Sebestyén Lajos Nagykanizsa, dr. Grünwald Samu Zalaegerszeg, dr. Kele Antal Zalaegerszeg és dr. Obersohn Mór Zalaegerszeg. *Választmányi póttagok:* Hajós Mihály Alsó-lendva, dr. Keresztury József Zalaegerszeg, Csendes József Tapoleza és dr. Bárdi Ferenc Sümeg.

Ezen közgyűlésből még válasz alakjában felterjesztés intéztetett a m. kir. Igazságügyminiszter urnak VI. 1902 T. 54/4 sz. a. kelt leiratában az egységes igazságügyi gyakorlati vizsga miként szervezése érdemében felvetett kérdéseire.

A nagykanizsai városi tisztújítás Csertán Károly alispán elnöklésével f. hó 20-án volt a képviselők élénk érdeklődése mellett folyt le; a régi tisztviselőket a közgyűlés újból megválasztotta. A választás eredménye: *Vécsey Zsigmond* polgármester, *Halis István* úrvaszeiki előadó, *Nagy Dezső* közigazgatási előadó, *dr. Bentzik Ferenc* ügyész, *Halvax Gyula* pénztáros, *Anhoffer Gyula* számvévo, *Neu Albert* adóellenőr, *Vágnér Károly* közgyám, *Király Sándor* mérnök, *Csigaházy Antal* erdőtiszt, *Sterbeczky Ferenc* a katonai ügyek előadója, *Bay Károly* alkapitány, *Farkas Ferenc* alkapitány, *Csányi József* levéltárnok, *Horváth István* adótiszt, *Hardy Gyula* gyám-ellenőr, *Szedlmayer László* segédgyám, *Viola József* könyvelő. *Kültanácsosok lettek:* az I—V. kerületbe: *Thomka Endre*, *Halvax Frigyes*, a VI—VIII kerületbe: ifj. *Kalovics György*, *Plánder György*, ifj. *Hegedüs György*, *Fais József*. A választás után a tisztviselői kar az esküt letette; az új tisztviselői kart elnöklő alispán üdvözölte; a közgyűlés bezárása előtt Eperjesy Sándor mondott köszönetet az alispánnak és üdvözölte a képviselők nevében az új tisztikart.

Birói áthelyezés. Andrásóvics Imre alsó-lendvai kir. járásbirósági albirónak a budapesti V. kerületi járásbirósághoz saját kérelmére leendő áthelyezését a Király megengedte.

Birói kinevezés. Ó felsége a király dr. Kiss Gyula gyulai törvényszéki aljegyzőt a zalaegerszegi kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

Alispáni elismerés. Csertán Károly Zalavármegye alispánja Kovács Rezső perlaki főszolgabírónak megelégedését fejezte ki az utadók behajtása körül kifejtett tevékenységéért, s rendeletben felkérte, hogy megelégedését közölje a járásbeli jegyzőkkel is, kik a behajtást eszközölték. A perlaki járásban 1901. év végén utadó hátralék nem maradt fenn, sőt 420 korona tulajzetés mutatkozik, a mi bizonyára dicséretére válik a főszolgabírónak s jegyzőinek. A főszolgabíró folyó hó 15-ére egybehíván jegyző karát székhelyére s azoknak a jól eső elismerést tudomására hozva, buzdította őket hivatásuk pontos és lelkiismeretes betöltésére. Ezután a főszolgabíró megvendégelte a jegyzői kart, mely alkalomból lelkes felköszöntőkben ünnepelték Zalamegye köztisztületben álló alispánját, ki az érdemet elismerte, s ezáltal fokozottabb buzgalomra lelkesíti a vezetése alatt működő tisztviselői kart.

Előléptetés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Kellemen Károly sümegi állami reáliskolai igazgatót a VIII. fizetési osztály első fokozatába, az igazságügym. Czapáry Boldizsár sümegi járásbírósi telekkönyvvezetőt a X-ik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Eljegyzések. Sipos József zalaegerszegi kir. aljárásbíró eljegyezte Mayer Stefike kisasszonyt, néhai Mayer Akos soroki püspöki tisztartó és Rutich Mária urnó kedves leányát. — Hány Antal körmenyi gyógyszerész jegyet váltott Matisz Ilona kisasszonnyal, ságodi földbirtokos kedves leányával.

A Zalaegerszegi Szövetkezeti Önségélyző egyesület évi rendes közgyűlését f. hó 16-án tartotta Fischer László vezérigazgató elnöke alatt. — Az igazgatósági jelentést a közgyűlés tudomásul vette, valamint a betervezett mérleget s az osztalékot az igazgatóság javaslatához képest, melyhez a felügyelő bizottság is hozzájárult, minden 50 filléres törzsbetét után 7 K 10 f-ben állapította meg; a jutalékot mindig esüörtörtöki napon osztják ki az egész napi üzleti helyiségben. — A közgyűlés tárgya a részint kilépett, részint lemondott s egy elhalt igazgatósági tag helyett 7 igazgatósági tagnak választása volt. Megválasztottak az alapszabályokban előírt titkos szavazással igazgatósági tagoknak: *Deutsch Ferenc, Keszly Ferenc, Kovács László, dr. Öbersohn Mór* három évre, dr. *Berger Béla* két évre, *Pfeifer Henrik, Schwarcz Mór* (lisztkereskedő) egy évre terjedő mandátummal.

Keszthely város képviselőtestülete f. hó 15-én tartott ülésén az 1901-ik évi megvizsgált számadásokat fölülvizsgálta és jóváhagyólag tudomásul vette. — A Ferencz József koronázási jubileum alapítvány alapító leveleit a közgyűlés jóváhagyta. A házalási szabályrendeletet a vármegye törvényhatósága nem hagyta jóvá; a képviselőtestület a határozatot megfellebbezi. — A honvédtisztikar lakbérpótlékára nézve utasította a közgyűlés az előjárásról, hogy a megvont összegnek egy részét hajlandó a város megtéríteni illetőleg pótolni. — A községi elemi iskola állománya tárgyában érkezett miniszteri rendelet előterjesztvén, a közgyűlés az államnak kész évenként 13.000 K-t fizetni és a dologi szükségleteket hajlandó ezen túl is fedezni. — A városház pénztári helyiségeinek kibővítésére nézve a tervet megállapították s az árlejtés kiürásával az előjárásról megbízták.

A csáktornyai ipartestület Godina Miklós ipartestületi elnök elnöke alatt tartotta évi rendes közgyűlését, a melyen elnök bemutatta Menesey Károly iparhatósági biztost. Az évi elnöki jelentés felolvasása és tudomásul vétele után megállapították az 1902. évi költségvetést 984 K bevétellel, 818 K kiadással s így 166 K remélhető pénztármaradvánnyal. Az előterjesztett 1901. évi számadás szerint a bevétel 2.587 K 42 f, a kiadás 917 K 09 f, s így a pénztármaradvány 1.670 K 33 f volt. A testület vagyona 3.170 K 60 f. — A választást megelőzőleg az ujonan kinevezett iparhatósági biztos egyetértő munkásságra buzdította a tagokat, majd elnökül az eddigi elnököt, ki hivatalát közmegegyezésre tölti be, ajánlotta. Szavait éljenzéssel fogadták és elnökül újból Godina Miklóst választották meg; pénztárnok lett Márczius Ferenc; előjárósági tagok: Nuzsy Mátyas, Prusácz Alajos, Horváth Ferenc, Horváth István, Horváth Pál, Mofesán István, Mattyán István, Lukács István, Masztnak József, Golub József, Premez Miklós, Bedies Ferenc. Számvizsgálók: Petisz Ignác, Strausz Sándor, Sztrahunya József; ügyész: dr. Hajós Ferenc.

Jóteknycélú táncmulatság. Csesztreg község tűzkárosultjai javára 1902. április hó 5-én Alsó-lendván a „Korona“ szálló nagytermében tombolával egybekötött táncestélyt tartanak. A rendező bizottság tagjai: Székely Emil elnök, Pollák Emil pénztárnok, Csukics Adolf alelnök, Guttman Lajos titkár; Bittera Béla, Bobay Géza, Koch Ödön, Kirnbauer Ferenc, Lázár Győző, Mazol Emil, Molnár János, Murkovic János, Novotny Mihály, Pollák József, Reitner Lajos, Schwarcz Rezső, Somogyi Imre, Tóth Pál. Belépő díj: személyjegy 2 korona, családijegy 5 korona, tombolajegy ára 20 fillér. Kezdeté 8 órakor.

Gyógyszertár átvétel. Dr. Klein Lajos budapesti gyógyszerész özv. Unger Domokosnétól megvásárolta a zalaegerszegi »Szentháromság« gyógyszerterát s azt a múlt héten át is vette.

Gyászhir. Özvegy Farkas Dávidné szül. Füzik Mária, a jóteknycélú táncmulatság előkészítő karta-

ismert urnó, e hó 20-án 78 éves korában Zalaegerszegen meghalt. Temetése 22-én d. e. volt a rokonok és tisztelők nagy számának részvétele mellett. Az elhunytat Pusztakálóczfán a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. A széles körű rokonság a következő gyászjelentést adta ki: Néhai nemesesai és czifferi Füzik Mária, úgy ennek boldogult férje farkaspatyi Farkas Dávidnak összes rokonai fájdalommal szívvel jelentik szeretett rokonuk nemesesai és czifferi Füzik Mária özvegy farkaspatyi Farkas Dávidné urnónek folyó évi március hó 20-án, délután 1 órakor a haldoklók szentségeinek felvétele után, életének 78-ik évében történt gyászos elhunytát. Boldogultnak hiült tetemei folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor fognak beszenteltetni és ennek utána a pusztakálóczfai családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó hó 22-én délelőtt 9 órakor fog a zalaegerszegi róm. kath. plebánia templomban az Urnak bemutatni. Zalaegerszeg, 1902. március 20. Áldás és béke poraira!

Halálozás. Részvétellel olvastuk a következő gyászjelentést. Alulírottak, valamint az összes rokonság, mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett fiuk, férj, apa és testvér Wlassics György okl. gyógyszerész f. évi március hó 17-én d. u. 8 órakor életének 35-ik, házasságának 9-ik évében, hosszas betegség és a halotti szentségnek felvétele után jobb létre szenderült. Bellatinez, 1902. március hó 15-én. Wlassics Nándor és neje Kortsák Mária szülők, özv. Wlassics Györgyné szül. Cserna Margit neje. Wlassics Margit Wlassics Magda gyermekei.

A hű cseléd jutalma. A földmivélsügyi miniszter Németh József salomvári majorgazdát, aki harminckét éve szolgálja a Babos családot, elismerő oklevéllel és 100 korona jutalommal tüntette ki. Zalavármegye főispánja Csutor János nyug. es. és kir. őrnagyot, salomvári földbirtokost kérte fel, hogy a jutalmat a hű szolgának adja át. E hó 16-án nagy közönség jelenlétében adta át a főispán megbízottja Németh Józsefnek a megérdemelt jutalmat. Csutor János a következő beszédet mondta:

»Tisztelt hazámfiai! Első eset ez községünkben, hogy ily kitüntetésben részesüljön egy — bajtársai által nagyon megbecsült, szerény és egyszerű munkás ember. A mi embereink hihetetlennek tartották eddig, hogy közülök egyről a földmivélsügyi miniszter tudomást szerezzen, sőt még hogy neki jutalmat is küldjön.

Van azonban e jó szolgának egy nemes szívű ura, ki a miniszterium által ez érdemben kibocsátott felszólítást magáévá tette és az ő öreg szolgáját a megérdemelt jutalmazásra felterjesztette, hogy ez által úgy az ünneplőnek, mint társainak örömet szerezhesen.

Öméltségsága vármegyénk főispánjának megbízásából pedig nekem jutott azon kitüntetés, hogy itt a száz korona jutalom és egy díszoklevél átadása alkalmával a mai ünnep jelentőségét tolmácsolhassam és az okát elmondhassam, hogy t. i. Németh József gazda 32 évig hűségesen kitartott a tek. Babos család szolgálatában, amely hűségért nyerte ezt a jutalmat.

Titeket pedig jó szolgák arra figyelmeztetlek, miszerint vegyetek jó példát ünneplő bajtársaitoktól és ne hagyjátok el könnyelműen helyeiteket, ne hagyjátok el e hazát, sem azt a földet, amelyről azt tanultuk: »e kívül ne legyen számotokra hely, áldjon vagy verjen sors keze, itt élhetek és halnotok kell.« — Jóllehet, hogy a megpróbáltatás napjait éljük ma — de azért ne essetek kétségbe, ne legyetek kiesinyhitűek, hanem istenbe vetett hittel, szorgalommal és hűséggel tartsatok ki a föld szeretetében és művelésében. — Hiszen ha valamikor, úgy most igyekezzetek a cselédség sorsán enyhíteni és öregsetekre a megélhetést biztosítani. Ime itt van a gazdasági munkás és cseléd segélypénztárról szóló törvény, ami azt bizonyítja, hogy rólatok való őszinté gondoskodás szándéka lakik Darányi miniszter úr lelkében.

És most végre mondjunk őszinte szívből eredő hálás köszönetet a mi mélyen tisztelt t. főbíró urunknak, mint ezen jutalom közvetítő megszerzőjének, teljesített fáradozásaiért és kívánjuk, hogy az ég ura őtet sokáig éltesse; az ünneplőnek pedig kívánjuk, hogy a nyert jutalmat erővel és egészséggel élvezhesse.

Csutor János beszéde meghatotta és fellelkesítette a jelen voltakat s az ünneplő a jutalmazott majorgazda és Csutor János életével ért véget.

Elhalasztott gyűlés. A zalaegerszegi kerületi betegsegélyző pénztár évi rendes közgyűlését az ipartestület dísztermében f. hó 23-án délután 1 1/2 órakor tartja a tárgysorozattal, amelyet a f. hó 16-iki közgyűlésre kitűztek, amelyet azonban akkor nem lehetett megtartani, mert a tagok az alapszabályokban előírt számban nem jelentek meg.

A Zalaegerszegi iparos ifjak önképző köre március 16-án d. u. 3 órakor az ipartestületi székház nagytermében ülte meg március 15-ikét Bódy József elnök elnöke alatt, aki üdvözölte a nagy számban megjelent közönséget; utóbb méltatta a nagy nap jelentőségét; közben Miszory Béla, Pál József, Vörös Etelka, Goldfinger Dezső, Simonffy Mariska, Lendl Gyula és Práger Sándor hazafias költeményeket szavaltak a közönség zajos éljenzése között. Az ünnepeget Szózat-tal zárták be. — Az iparos ifjak ünnepélyén jelen volt Farkas Antal, az iparosok indulójának szerzője, akit a gyűlés befejeztével meleg óvációban részesítettek s négy fehér ruhás leány babérszörzort nyújtott át neki.

A zalaszentgróti iparos ifjusági egyesület, bár csak a saját szerény körében, de annál nagyobb lelkesedéssel ünnepelte meg március 15-ét. Az ünnepély programja a következő volt: Az elnöki megnyitó után Krausz Rezső elszavalt a „Talpra Magyar“ 2.) Szalai Ignác alelnök szép szavakkal méltatta a nagy nap jelentőségét, 3.) Müller Zsigmond, Tóth Kálmán „Előre“ cz. költeményét szavaltta el. Végül az egész közönség felállott és együtt énekelte a szózatot. Az ünnepély után egy kis tánemulatságot rögtönzött a fiatalok, hol egész kiválóan virradtig táncoltak a nagy nap emlékére.

Miniszteri biztos kiküldése. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Páthy Károly kecskeméti polgári iskolai igazgatót, az Országos Közoktatási Tanács tagját, a zalaegerszegi és csáktornyai állami polgári leányiskolánál a matematikai és természettudományi tárgyak tanításának, valamint az ugyanottani állami illetve községi népiskoláknak általános tanulmányi állapotának a f. évi tanév hátralevő részében, esetleg az évvégi vizsgálatok ideje alatt való tanulmányozására kiküldötte.

A zalaegerszegi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága a lemondás folytán megüresedett irnoki állásra *Dergács Rezsőt* választotta meg.

Névváltoztatás. Takler István csáktornyai lakos nevének „Török“-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Sümeg nagyközség vásári helypénzdijszabályzatát a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta.

Országos vásár. A folyó hó 17-én megtartott országos vásár, az idén tartott vásárainkhoz hasonlóan, kínálat dolgában nagyon lanya volt. A megelőző napi eső annyira felázta az utakat, hogy távolabb eső falvakból — főként a Göcsejből — nem mertek a gazdák felhajtani, s így a vásártér kongott az ürességtől. Azok a kereskedők, a kik más alkalmakkor 100—120 drb. marhát szoktak összevásárolni, most 6—7 darabot alig tudak venni. — Ép ilyen laza volt a zsibvásár is. A sátrak üresen tátongtak, vevő sehol sem mutatkozott. Azt mondják, hogy ehhez fogható rossz vásár évek óta nem volt Zalaegerszegen. Ez a vásár más években egyike szokott lenni a jobb vásároknak, most semmit sem ért. Az állatvásártérre felhajtottak 53 darab bikát, 540 darab tehenet, 268 darab üszőt, 1187 darab ökröt, 134 darab tinót, 133 darab borjut és 337 darab lovat, összesen 2652 darabot, amelyek közül eladásra került 1049 darab.

Alapszabály jóváhagyása. A zalaegerszegi ipartestület módosított alapszabályait a kereskedelemügyi miniszter a bemutatási záradékkal ellátta.

Elvesztett 100 forint. Kis István besenyői kocsist gazdája Tótkési Lajos azzal küldte ide be Zalaegerszegre, hogy egyet-mást vásároljon és a vasuton vegyen át egy szállítmány lucernamagot. E célra átadott a kocsisnak egy 100 forintost és egy 10 koronás papírpénzt. A kocsis bement egyik fűszeres üzletbe s ott bevásárolt és mialatt a 10 koronásból visszkapott pénzt olvasgatta, elfeledte, hogy a 100-ást a kereskedő asztalára tette s — állítása szerint — ott feledte. Csak 1/4 óra múlva vette észre a pénz hiányát, a mikor vissza ment a boltba, kereste, de már nem találta. A megkezdett nyomozás lesz hivatva kideríteni, mi igaz ebből, mi nem.

Pótvásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Szentgyörgyvölgy községben folyó hó 24-én pótvásár tartassék.

Az angyalok őrzik a kis gyermekeket. Ezt tartja a példaszó s igaz is. Eklatans bizonyítéka ennek az az eset, amely a múlt pénteken piacunkon megtörtént. Egy falusi ember kocsiján hozta be kis leánykáját a városba. A piacon megállt s leszállt a kocsiról. A hogy a lovak érezték, hogy a gyepő ninesen kézben, megugrottak. A kocsin ülő kis gyermek a hirtelen rázkódástól a lovak közé bukott és esudák-esudájára egy hajszála sem görbült meg, pedig a kocsit áthaladt fölötté.

Tűz volt folyó hó 18-án ifjú Pál János zalaegerszegi lakosnál, akinek a félszere este 7 óra körül kigyult s ez, a hozzá épített istállóval, a padláson elhelyezve volt takarmánnyal és gazdasági eszközökkel a lángok martalékává lett. A tűz keltkezésének oka ismeretlen. Az összes kár értéke 500 korona. Biztosítva nem volt.

Értekezlet lenkikészítő és lenbeváltó telep létesítése tárgyában. A Zalamegyei Gazdasági Egyesület megbízásából Elek Ernő földbirtokos és egyesületi tag az egyesület tagjait f. hó 25-én délelőtt 10 órára a nagykanizsai városház tanács-termében tartandó értekezletre hívja össze a megyebeli gazdaközönset. Az értekezlet tárgya egy Nagykanizsa vidékén felállítandó lenkikészítő és lenbeváltó telep létesítése.

Gyümölcsészeti tanfolyamot rendeznek Budapesten április 17-től 24-ig, melyre főként lelkészeket vesznek föl, akik a fatenyésztés iránti érdeklődést a lakosság körében terjeszteni hivatják. Jelentkezni a földmívelésügyi miniszteriumnál lehet.

Irodalmi pályázatot hirdetett a „Balatonvidék” szerkesztősége ódára a tárcacikkre; mindkét fajta dolgozatnak tárgyát a nagynevű Festetics György gróf életéből kell meríteni a szobor leleplezése alkalmára. A legjobb verset és a legszebb tárcát 50—50 koronával jutalmazza. A többi elfogadott dolgozatot is az ünnepély napján a Balatonvidékben közlik. A kéziratokat nem adják vissza.

Vesztett eb. Zalakoppányban egyik napon vesztett kutyá barangolt végig a községen, mely több kutyát megsebesített és Forintos István községi bérő lakós feleségét is megtámadván két helyen megmarta. A legerélyesebb hatósági óvintézkedések azonnal megtétettek; a megmarta asszony legott Budapestre a Paszteur-intézetbe szállított; a vesztett ebtől megmarta községbeli ebek agyalóvetiek s a többi 40 napi zár alá vétettek.

A balatoni hajózás. A balatoni gőzhajózási részvénytársaság, hír szerint, üzemét a magyar folyam- és tengerhajózási társaságnak szándékozik átadni. E célból a két társaság között tárgyalások vannak folyamatban, de a döntés még nem történt meg.

Talált ezüstkanalak. Kovács Gyula és Kovács Teréz ságori gyermekek a nekeresdi s János-major közötti lapon játszva észrevették, hogy a földből egy összeesavargatott rongy áll ki. A fű kihuzta és odább dobta, miközben valami zörgött benne. Megnézte és nagy ámulatára ezüst tejmerő és két ezüst evőkanalat talált benne. Hazavitték s átadták a szülőknek, kiktől a esendőrok, akik neszét vették a dolognak, elkobozták. A nyomozás aztán kiderítette, hogy a kanalak János Nándorné rábahidvégi lakoséi, akitől Ripaes és Móni cigányok úgy lopták és átadták Forgács Lajos Nángó nekeresdi cigány családjának.

Sok a postáskisasszony. A kereskedelemügyi miniszter leiratban értesítette a postaigazgatóságot, hogy miután a postakiadónői tanfolyamot oly sokan látogatták, hogy 500—600 tanfolyamot végzett kiadónői nem kaphat alkalmazást, az idén nem engedélyezi a tanfolyam megtartását.

A csavargó. Hoschek Antal tupeei illetőségű sőtősegéd azzal foglalkozott, hogy városról-városra, faluról-falura járt koldulni. Hónapok óta facérkodott és nem dolgozott, hanem koldulásból tartotta fenn magát. Városunkba is ellátogatott és főleg a félreeső utcák lakosait tisztelte meg látogatásával. Ha nem kapott olyan s annyi alamizsnát, a melyent s a mennyit ő akart, erőszakoskodott, gorombáskodott. Végre rajt vesztett. Valaki figyelmessé tette a rendőrséget Hoschek üzeméire, amiért letartóztatták és bebisézték. A rendőrkapitányi hivatal aztán kérdőre vonta garzdaságáért.

Pofozkodó amazonok. Farkas Vilma és Szabó Anna helybeli leányzók régi haragosok voltak. Kerülték egymást, mert érezték magukban, hogy a találkozás végzetessé válhatik mindkettőjükre. A véletlen mégis összehozta őket a minap az utcán. A legnagyobb elszántsággal rontottak egymás hajának s először is ezt cibálták meg; azután a symetria kedvéért az arcokra tértek át, ezeket alaposan megkarcolták, utóbb meg a s tenyerekkal simították el a támadt folytonossági hiányt. Mielőtt azonban tovább folytathatták volna megkezdett munkájukat, a rendnek egy őre közbelépett s szétválasztotta a két amazont.

Korcsmai verekedés. Horváth József Kossuth-utcai korezmájában mulatott egy társaság: Kupo Ferenc botfai lakós s társai. Mulatás közben a társaság tagjai összevesztek, verekedtek, a korezmárosnak összetörték majdnem minden butorzatát, lámpáját stb. És ha a rendőség közbe nem lép, a verekedésnek tragikus vége lett volna.

Sertésforgalmi korlátozás. A zalaszentgróti járásban uralgó sertésvész járvány miatt sertéseknek Ausztriába való szállítása azonnal kezdődő érvényességgel betiltatott.

Elveszett pénz. Egy nagyobb összegű készpénzt s egy 10 filléres kitéltetlen de aláírt váltót vesztett el valaki a minapi országos vásáron. A ki megtalálta vagy tudomása van arról, hogy ki találta meg, jelentse a rendőrségen, a hol illő jutalomban részesül.

Tűz. Zalaszentmihályon f. hó 20-án a déli órákban Izsán Péter lakóházában bérletben levő Lenecs István asztalosmester konyhájában tűz ütött ki. Nagy szerencsének mondható, hogy gyorsan észrevették s így mielőtt nagyobb kárt tehetett volna a tűz, elnyomták. A kár jelentéktelen.

Öngyilkosság. Lásztávecz Mátyás podbeszti lakós folyó hó 12-én felakasztotta magát.

Zsebtolvajlás. Molnár Gyula egerzeghegyi és Kovács Mihály botfai lakósok békésen iddógáltak a város egy korezmájában. Egyik üveg sört a másik után rukkoltatták az asztalra. Persze, hogy nagy volt köztük a barátkozás. Ennek a szörnyű nagy barátkozásnak a folyamán Molnár Gyula állítása szerint barátja kilopott a zsebéből 11 korona készpénzt. Mennyiben felel ez meg a valóságnak, a vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

Vásári tolvajok. Szőke Mária halastói és Horvát Mária telekesi muzikus cigányasszonyok a helyben minap megtartott országos vásárra abból a célból jöttek el, hogy itt könnyű szerrel szerezenek egyet-mást. Sikerült is a két »fékékzómár«-nak egy vég kék parketot elemelni, de a rendőrök egyike nyakon esipte és bekísérte a két jó madarat.

Pezsgő tolvaj. Tuczay Anna, beesületes foglalkozására nézve szolgáló, előkelő udvarlót tartott magának, egy valóságos bérkocsist. Persze, hogy ennek a szemét nem lehetett holmi jánkai karcossal kidugni, ilyent az udvarló Peicsics György méltatlankodva utasított volna el magától, az ő uri gyomra más, nemesebb italhoz van szokva. A leány kinek volt annyi balátása, hogy udvarlójának igaza van, gondolt egyet és nagyot, gazdája pinejének azt a részét dézsmálta meg, amelyikben a pezsgő volt leraktározva. Az udvarló élvezetel fogyasztotta el a pezsgőt, de rajt vesztett, mert észrevették s mindkettőt kérdőre vonták.

Péru jár cigány. Balog Sándor podtureni teknővágó cigány a minap teknőket hozott a városba eladás végett. A vásár kedvezően ütött ki, a minek öröme Balog egy kis áldomást csapott a Kossuth utcai Császár féle vendéglőben. Persze, hogy jól berugaszkodott a mór mire lefekvésre került a sor s nem igen kereste az istállóban a helyét, a hová álomra hajtsa borgözzel telt fejét. Lefeküdt valahol s elaludt. Reggel átkutatta tarisznyáját, a melyben két ropogós 20 koronás bankjegye volt, de csak hülyt helyét találta. Panaszt tett, de a megejtett nyomozás semmit sem tudott kideríteni.

Múlt hetivásár. A múlt hetivásárra főlhajtottak 300 darab sertést, s ebből eladásra került 245 darab.

Nemes baromfiak összeírása. A földmívelésügyi miniszter a folyó év első felében eszközözendő eserebaromfi kiosztásra szükséges himbaromfiak bevásárlásával Hreblay Emil állattenyésztési felügyelőt bízta meg. A szükséglet 2841 darab

langsan és plimút kakas, 145 drb. bronzpulyka kakas, 681 drb. emdeni gunár és 464 drb. pekingi gácsér; összesen tehát 3636 darab nemes himbaromfi. Ezen szükséglet folyó év április végeig szerzendő be. Nevezett felügyelő felkérve a „Baromfitenyésztők Országos Egyesületét” arra, hogy a bevásárlásoknál segédkezet nyújtson neki, felhívják az ország összes baromfitenyésztőit, a kiknek a jelzett fajta eladó himbaromfiak vannak, hogy azokat a fajta, darab és ár megnevezésével a „Baromfitenyésztők Országos Egyesülete” titkári hivatalában Budapest IX. kerület, (Üllői ut 25.) jelentsek be.

Aranyárkeletpótlék április hóra. A vámmilletkeknek ezüstben történő fizetésével vagy biztosításával a törvény értelmében szedendő aranyárkeletpótlékot f. évi április hóra 19½%-ban állapították meg.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 16-án a hivatalos adatok alapján: lépfene: Petrivente 1 u., Náprádia 1 u.; veszeités: Németfalu 1 u., Orosztonybaksháza 1 u., Ukk 1 u., Vitenyédzentpál 1 u. Tüskeszentpéter 1 u., Zalaesány 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés:* Felsőbisztricza 1 u., Rédiés 1 u., rühkór: Karos 1 u.; *sertésorbán:* Mindszentkália 8 u.; *sertésvész:* Baglad 5 u., Belicza 1 u., Petrivente 1 u., Szentpéterföld 6 u., Tárnokoroklán 4 u., Paesa 1 u., Alsópustakovecz 1 u.

Vetőmagvak ára. Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös heremag* 45—55 K; *lucerna* 62—66 K; *muharmag* 13—14 K; *tavaszi búkköny* 8½—9 K; *baltacim* 11—12 K.

Színészet. — Kövi Ede szintársulata a múlt hétfőn fejezte be a zalaegerszegi idényt. A két utolsó előadás méltó koronája volt a kissé hosszúra nyult saionnak. Kövi Ede nagy áldozatok árán megnyerte két vendég fellépésre L. Komáromy Mariska asszonyt, a Népszínház kitűnő művésznőjét. A közönség, a kétszeresre emelt helyárak miatt, nem honorálta Kövi áldozatkészségét s Komáromy Mariska remek hangját, mert mind a két előadáson csak két jó félház jött össze.

Vasárnap a „Gésák” operette került színre, amelyben a művésznő Mimosa szerepét játszotta. Az a felséges esegő, tiszta hang, amelyivel Komáromy Mariska rendezkezik, viharos lelkesülésre ragadta a közönséget és szünni nem akaró taps kísért minden ének számot. A mi kritikánkon felül álló művésznő mellett a többi szereplők természetesen nem tudtak sikereket elérni, de ezért az előadást még a sikerültebbek közé lehet sorozni. Jó volt Miklóssy Vun-Csi szerepében. A karról nem beszélünk; a zenekar pedig éppen skandalósan viselte magát.

Hétfőn „Az arany kakas” volt soron. Komáromy Mariska Szikra Júlia korezmárosnét játszotta. Remek magyar dalait többször meg kellett ismételnie, mert a közönség zajosan provokálta az újrázást. Kitűnő alak volt Miklóssy Daxelmayer szerepében; Halmi Gyárlás ügyvédet játszotta s ez volt az egész idény alatt legsikerültebb alakítása. Csóinakosy Fúrge Tóni főpincért elfogadhatólag adta s a művésznővel énekeit duettben megálta a helyét.

L. Komáromy Mariska asszony kedden reggel visszautazott Budapestre; Kövi társulata pedig Csáktornyára ment néhány előadásra.

Ruha bérlet. Zucker Imre férfi szabó üzlete Zalaegerszegen, Kossuth Lajos utca 45 (Fischer ház). Ajánlja magát a tavaszi idényre a legegánsabb kivitelű ruhák elkészítésére. Ujjonnan bevezetett ruha bérletét a n. érdemű közönség b. figyelmébe ajánlja; bérlet jegyzéket (prospectus) kívánatra ingyen küld. A legfinomabb Cheviot és Kamgarn szövetek raktáron vannak, olesó bevásárlásaimnál fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőimnek a legolesőbb árakkal szolgálhatok.

Téli vasuti menetrend. Érvéyes október hó 1-től. *Zalaegerszegről* indul: a) *Bobára* 9 óra 29 p. reggel, 4 ó. 12 p. délután; b) *Csáktornyára* 4 óra 59 p. reggel, 5 óra 52 p. délután. *Zalaegerszegré* érkezik: a) *Bobárról* 8 óra 39 p. reggel, 5 óra 45 p. délután; b) *Csáktornyáról* 9 óra 15 p. reggel, 8 óra 24 p. este. *Helyi közlekedés Zalaegerszeg és Szentiván között:* *Zalaegerszegről* indul *Szentivánra* 6 óra 42 p. reggel, 11 óra 42 p. délelőtt, 2 óra 33 p. délután, 8 óra 30 p. este. *Zalaegerszegré* érkezik *Szentivánról* 8 óra 05 p. reggel, 1 óra 57 p. délután, 4 óra 01 p. délután, 9 óra 47 p. este; *Szentivánról* indul: a) *Nagykanizsa felé* 5 óra

55 p. reggel (vegyes vonat), 12 óra 25 p. délután, 3 óra 13 p. délután (gyorsvonat), 9 óra 05 p. este, 2 óra 21 p. éjjel; b) Szombathely felé 7 óra 22 p. reggel, 1 óra 16 p. délután (gyorsvonat), 3 óra 17 p. délután, 2 óra 15 p. éjjel. Nagykanizsáról a vegyes vonat Szentivánra érkezik 7 óra 02 p. este.

Felhívás a vidéki írókhoz. Mind erősebben hangzik azon óhaj, hogy decentralizálni kell a magyar irodalmat. Új színt, új hangot, új tehetségeket kell belevinni, vidéki irodalmi központokat kell teremteni, melyek egy egészséges és új irodalmi irányzat szolgálatába álljanak. A tehetség, az erő megvan a vidéken, de eddig nem volt tér az érvényesülésre s a vidéki irodalom önállóságát sürgető szót eredménytelenül hangzott el. Végre most Kassán, amely városnak tradíciói vannak, mert hiszen Kazinczy idejében ott keletkezett amaz irodalmi mozgalom, mely kezdete volt nemzeti irodalmunk újjáébredésének, megalakult egy nagyobb szabású irodalmi vállalat a vidéki irodalom önállósítása érdekében. „Vidéki Irodalom” a vállalat címe és célja egy gyűjteményben bemutatni a vidéki költők műveit. A szerkesztőbizottság arra fog törekedni, hogy irodalmi nivón álló értékes anthológiát adjon, amely kincsháza legyen a vidéki költészetnek. Felhívjuk tehát mindazon költőket, akik a gyűjteményben szerepelni óhajtanak — és nem szabad abból hiányoznia egy tehetségnek sem, — hogy műveiket, esetleg megjelent köteteket, melyből válogathassunk, március hó folyamán a „Vidéki Irodalom” szerkesztőbizottságnak Kassán (Fő-utca 62.) beküldeni sziveskedjenek. A gyűjtemény 10 kötetre van tervezve, az első kötet 5—6 ívnyi terjedelemben, csinos kállításban április hó közepén jelenik meg; a többi kötet havonként.

A Magyar Könyvtár most megjelent sorozata újabb füzetekkel gyarapította a Radó Antal szerkesztette kiváló gyűjteményes vállalatot. A 276. száma Turgenyev nagyszerű drámáját: A kegyelemkenyer-et közli Barabás Ábel jeles fordításában. A nagy orosz író e kiváló alkotása, a mely Barabás fordításában pár napja került színre a Nemzeti Színházban nagy sikerrel, mint olvasmány talán még nagyobb hatása, mint a színpadon. — A 275. szám érdekes kortörténete a régi Pest-Budának. Peisner Ignác íróársunk, aki már nagyon régen foglalkozik Budapest régi történetével, s a kinek erről a tárgyról már nagyobb szakmunkái is vannak, ebben a füzetben képek a régi Pest-Budáról címmel munkásságának legértékesebb részeit adja s a XVIII. századból és a XIX. század első évtizedéből színes tollal festi meg Pestet és Budát, a két város kiterjedését, lakosságát, társadalmi, irodalmi és színházi életét. — A 247. szám Ouidának, a kiváló angol értekezőnek, néhány legújabb elbeszélését közli. A kis tolvaj és egyéb elbeszélések címmel Marosi Ilona kiváló fordításában. Ouida alapos ismerője az olasz népéletnek s e kis füzet is szívből-szívből genréreket fest róla. A 273. szám dr. Holmes kalandjainak újabb sorozatát tartalmazza Lándor Tivadar jeles fordításában. A detektív történetek mestere, Conan Doyle, ez újabb füzetben is elkápráztatja az olvasót ragyogó fantáziájával, bonyolult mesés szövésével és éles logikájával. — A Magyar Könyvtár füzetei számunként 30 fillérért, valamint az eddig megjelent összes füzetek egyszerre is, készpénzért vagy részletfizetésre megrendelhetők a kiadó cégnél: a Lampel-Wodianer-féle udv. könyvkereskedésben. Budapest, VI. Andrassy-ut 21.

Közgazdaság.

A falusi tejszövetkezetek 1901. évi működése.

A földmivelésügyi miniszterium részletes kimutatást állított egybe a vajtermelésre berendezett falusi tejszövetkezetek 1901-ik évi működéséről, felsorolván vármegyénként, hogy minden egyes székhelyen mikor alakult meg a szövetkezet és az 1901-ik évben hány tagja volt a szövetkezetnek, hány üzletrészszel (tehén), hány liter tejet szállítottak a tagok, hány kilogramm vajot készítettek, mennyi volt a szövetkezet évi bevétele, mennyi volt a legkisebb és mennyi a legnagyobb napi tejmenyiség az 1901-ik évben literekben?

A kimutatás szerint az egész országban 1901-ik évben 376 tejszövetkezet működött; volt 40.673 tagjuk 69.507 üzletrészszel; a tagok 66.718.036 liter tejet szállítottak és 1.705.001 kg. vajot készítettek; a szövetkezetek 1901-ik évi összes bevétele 7.017.959 korona volt.

A tejszövetkezetek létesítése iránt a mozgalom 1897. évben indult meg. Ebben az évben volt 2.767 tejszövetkezeti tag 5.937 üzletrészszel; 4.790.132 liter tejet szállítottak, 191.254 kg. vajot készítettek s a szövetkezetek évi bevétele 539.282 korona volt úgy, hogy öt év alatt a bevétel 13-szor nagyobb lett.

Vajtermelő központ van Temesvárott, Szabadkán, Veszprémben, Dombóvárott és Ujvidéken. A hozzánk legközelebb levő Veszprémben; a gyár működését 1900. évi december 1-én kezdte meg, 40 tejszövetkezet csatlakozott hozzá, a központ-

hoz beszállítottak 1901-ik évben 427.896 kg. tejszint, készült 143.640 kg. vaj; a szövetkezeteknek a költségek lovonásával kifizettek a beszállított tejszínért 243.041 koronát; a gyár az országos tejgazdasági felügyelőség felügyelete alatt áll.

Vármegyénk területén 1901. évben 6 tejszövetkezet működött, melyek mind ebben az évben is kezdték meg működésüket u. m. Galsán, Petesházán, Pórszombatban, Tapolezán és Túrjén. Közülök a gelsei és a túrjei az 1901. évben működése elején volt; a másik négyenél a szövetkezeti tagok száma 162 és pedig 523 üzletrészszel; szállítottak 412.910 liter tejet, készítettek 10.112 kg. vajot; a szövetkezetek 1901. évi bevétele volt 40.293 korona. Legtöbb üzletrészszel a tapolezai szövetkezet működött és pedig 277-tel, ahol a legkisebb napi tejmenyiség 329 és a legnagyobb 1.121 liter volt. A petesházai szövetkezet a veszprémi vajgyárba tejszint szállított.

Felhívás. Egyesületünk elhatározta, hogy a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon egy gyűjteményes kiállítás keretében mutatja be Zalamegye gazdasági viszonyait, tisztelettel kéri tehát a kiállítást rendező helyi bizottság, hogy a gazda közönség ezen gyűjteményes csoport sikeres bemutatását részvételével biztosítsa.

A gyűjteményes kiállítás tervezete a következő: Az uradalmak és intézetek a maguk által termelt és előállított gazdasági tárgyakkal vehetnek részt, nevezetesen: 1. az összes mezőgazdasági termények u. m. magvak, állati termékek, ipari készítmények és ezek nyers anyagai, a termelés ismertetésére vonatkozó főbb adatok feltüntetésével (termelésre szánt terület, átlag termés, magvak, fajsulya, előállított állati termékek és ipari készítmények mennyisége, minősége, ára stb.) Célszerű, ha az illető uradalom vagy intézet különös súlyt helyez azon mezőgazdasági termény kiállítására, a mely az illető uradalomnak főterményét vagy speciális termelési ágát képezi s a melyet az illető uradalomban különös jó minőségben termesztenek.

2. A gazdaságok berendezésére és kezelésére vonatkozó adatok u. m. térképek, különösen ha speciális kulturákra vonatkoznak (öntözés, lecsapolás) továbbá gazdasági épületek mintája, rajza, fényképe, gazdasági eszközök mintája, rajza, fényképe,

3. gazdasági állatok és munkaállatok fényképei,

4. kertészeti és erdészeti termékek, vadászati troféák,

5. a gazdasági termények mennyiségére, az átlag termésekre és a termények áaira vonatkozó statisztikai kimutatások,

6. végül célszerű volna, ha a gyűjteményt kiállító uradalom rövid leírását, a főbb termelési ágak vitelét és eredményeit magában foglaló 1—2 nyomtatott ivre terjedő füzetet néhány ezer példányban a látogató közönségnek rendelkezésére bocsájtjának.

Kívánatosnak tartja a bizottság, hogy borkezeskedelmünk fellendítése érdekében minél nagyobb számban jelenjenek meg a bortermelők ezen versenyen, melynek érdekében elhatározta, hogy a borászati csoportban külön gyűjteményes borkiállítás mutatja be Zalamegye szőlőgazdálkodásának borkészletét és egy ismertető füzetben megírta Zalamegye bor és szőlő kulturájának történetét, külön borkóstolóban kívánja bemutatni a fogyasztó közönségnek régi jó hírnévnek örvendő borainkat.

Kiváló súlyt helyez a gazdasági egyesület a kis gazdák gazdaságának, népies tenyésztési állataiknak, házi iparilag otthon elkészített és használatban levő házi és gazdasági eszközök termelésbeni és fényképekben való bemutatására, magvak, különféle állati termények, méhészet, gyümölestenyésztés keretébe vágó produktumaik kiállítására.

Mint hogy előre láthatólag nagyobb arányú lesz a kiállítás, ennél fogva felkérjük az érdeklődő gazdaközönséget, hogy a kiállítás rendezésének megkönnyítése céljából bejelentéseiket 1902. év május hó 15-ig a gazdasági egyesület titkári hivatalánál megtegyék. Bejelentési ívekkel s bővebb felvilágosítással levélbeli megkeresésre szíves készséggel rendelkezésre áll a gazdasági egyesület titkári hivatala Zalaegerszegen.

Gazdák Biztosító Szövetkezete, melynek működése a hozzá fűzött reményeknek — a kedvező üzleteredmények folytán — megfelel, jégbiztosító kötvény feltételeit a biztosító közönség előnyére módosította.

Nevezetesen: a dohány, komló, repace, kender stb. termények biztosításánál a múlt évben négy-szer oly értékű gabona biztosítását követelte, míg az idén csak kétszeresét.

A szőlő pedig magában is elfogadható biztosítás tárgyául.

Az indokolt kárfelvételi költségeket a szövetkezet viseli, minden levonás nélkül.

Az idén 50%-ot, azaz a megállapított kárösszegnek felét kifizeti azonnal a szövetkezet, a a mint a károsult tag a becslési összeget elfogadottnak jelenti ki.

A kedvező üzleteredmény folytán, a múlt évi díjak alapján a tagok 4% díjvisszatérítésben részesülnek, illetve ezen % a kötvényben leiratik és így ezen összeggel kevesbednek az idei díjak.

Biztosításokra vonatkozó nyomtatványokkal készséggel szolgál a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala, mint a Gazdák Biztosító szövetkezetének fő képviselője.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület.

Henneberg-selyem — csak akkor valódi, ha közvetlenül tőlem rendelik — bluzokra és ruhákra fekete, fehér és színes 60 krajcártól 14 frt 65 krajcárig méterenként. Mindenkinek bérmentve és vámmentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával. — Schveiczba küldött levelekre kétszeres bélyeg ragasztandó. G. Henneberg es. és kir. udvari szállító selyemgyára Zürichben.

Süketek hallanak.

»Die Illustrierte Welt« című folyóirat (Chiswirek High Road No. 626 London W) egy csodálatos gyógymódnak a leírását közli, melyet sükettség, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig jó sikerrel használhat. Az ujság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az »Illustrierte Welt« szerkesztőségébe beküldi.

Piaczi árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint	8-70	8-80
rozs	»	6-70	6-80
árpa	»	6—	6-50
zab	»	7-20	7-30
lóher	»	4-60	5—
tengeri	»	6—	6-10
bükköny	»	7-80	8-20
hajdina	»	—	—
fehérbab	»	6-50	6-70
tarkabab	»	5—	—
burgonya	»	—	—

Nyilt-tér.*

Ferenc József

keserűvíz

az egyedül elismert kelles izű természetes has-hajtószer.

*E rovatban közölttekért felelősséget nem vállal a szerk.

SCHARPF JENŐ

fogtechnikus

április hó 4-től április hó 10-ig
városunkban tartózkodik.

Lakik: Arany Bárány szálloda.

967/1902. kig.

Arverési hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa köz-
hírré teszi, hogy a zalaegerszegi 188.
sz. tjkvben A + 2390. hrsz. a. felvett
és a város tulajdonát képező az avasi
dülőben fekvő jelenleg Bedő Vendel zala-
egerszegi lakos által bérelt, az áll. fás-
kert, Szigethváry József és Árvay István
örökösei szomszédságában lévő, kitűnő
minőségű 2 kat. hold 1040 négyzet öl
területű I-ső oszt. szántóföld, készpénz
fizetés mellett 1902. évi április 3-án d. e.
10 órakor a városháza kis tanácskozó
helyiségében nyilvános árverés útján
2000 korona kikiáltási áron kezdve, el-
foglalni.

Felhívhatnak az árverezni óhajtok, hogy
a fent kitűzött helyen és időben meg-
jelenni sziveskedjenek.

Zalaegerszegen, 1902. március 21-én.

Várhidy Lajos,
polgármester.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Bérbeadás.

Alulírott zárgondnok hirdetem,
hogy a rendelkezésem alatt lévő
Ritscher Gyula-féle házban Kör-
mendi-utca 29. sz. alatt öt szo-
bából, továbbá konyhából,
éléskamrából álló eme-
leti lakás, mellékhelyiségeivel

1902. május 1-től

bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni
dr. Keresztury József ügyvéd úr
irodájában.

Zalaegerszeg, 1902. márc. 15-én.

Tuboly Jenő,

zárgondnok.

Egy, vagy esetleg két
jó házból való fiú

TANULÓUL

felvétetik

KESZLI FERENC

butorasztalosnál.

Jutányosan kapható

kitűnő

HÁZI KOSZT

háznál, esetleg kihordásra is.

Cím a kiadóhivatalban.

Törlesztéses kölcsönt

5%-os kamatra

földbirtokra, bérházakra

szerzek minden előleg nélkül, még abban
az esetben is, ha magasabb kamatú köl-
csönnel vannak megterhelve az első helyen.

Leveleket bővebb felvilágosítással vá-
lasz bélyeg mellett postán elintéz

Sárkány József,

Budapest, Váci-körút 21. sz.

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszser.

== Kapható mindenütt. ==

Van szerencsém a t. e. közönséget értesíteni, hogy **Kaszter Sándor**
gyógyszerész úr szikvizgyárát átvettem s **helyben, Fürdő-utca 30.**
szám alatti házamban (Központi kávéház mellett)

szikvizgyárát

rendeztem be.

Főtörekvésem leendő, hogy tiszta és jó minőségű szikviz eladásával meg-
nyerjem vevőim megalégedését.

Szives megrendelést kér

Korányi Mór.

BUDAPESTI NAPLÓ

Főszerkesztő:

Felelős szerkesztő:

Vészli József

Braun Sándor

Magyarország legnépszerűbb, legkedveltebb, leg-
olvasottabb napilapja.

Ujabbán állandó díszé gyanánt magához csatolta

Jókai Mór egész irodalmi mun-
kásságát.

Jókai Mórnak a Budapesti Napló-
ban most folyó

„A mi lengyelünk”

című regényét már 2 hét mulva történendő befejezése
után, tehát az egész regényt

INGYEN megküldi valamennyi
előfizetőnek.

Április elején ismét

új Jókai regényt

közöl a Budapesti Napló

„UJ SZÁZAD” címen, amelyet a koszorús
író a napokban befejez.

Előfizetés: egész évre 28 K (14 ft), félévre 14 K (7 ft),
negyedévre 7 K (3 ft 50 kr.), egy hónapra 2 K 40 f
(1 ft 20 kr.).

A BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala

VIII., József-körút 18.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 43 bor- és csemege-
fajokban, fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek 3 évi
törlesztésre is adatik.

Óriási növése, igen gyorsan fejlődő sövénynövény.
Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevel-
hető pár év alatt rendkívül csekély kiadással, me-
lyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még
apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelés-
hez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás
mellékelik. Ezer csemete elég 200 méterre, Ára
6 ft.

Diócssemeték. Óriási jövedelmet biztosító
váltánál fogva ennek tenyésztése számos gazdaságban az
utóbbi időben rendkívül el-
terjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és
bérmentve küldetik minden rendelési kötele-
zettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan
könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bér-
mentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy
család, ahol annak tartalmát hasznosra ne fordíta-
nák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény
családnál egyaránt. Így még azoknak is igen
érdekében áll, kik rendelni nem akarnak, mert
bennük számos oly közlemények foglaltatnak, melyek
mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep” NAGY GÁBOR

Nagykátya u. p. Székelyhid.

SCHARPF JENŐ

fogtechnikus

április hó 4-től április hó 10-ig
városunkban tartózkodik.

Lakik: Arany Bárány szálloda.

967/1902. kig.

Arverési hirdetemény.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa köz-
hírré teszi, hogy a zalaegerszegi 188.
sz. tjkvben A + 2390. hrsz. a. felvett
és a város tulajdonát képező az avasi
dűlőben fekvő jelenleg Bedő Vendelzala-
egerszegi lakos által bérelt, az áll. fás-
kert, Szigethváry József és Árvay István
örökösei szomszédságában lévő, kitűnő
minőségű 2 kat. hold 1040 négyzet öl
területű I-ső oszt. szántóföld, készpénz
fizetés mellett 1902. évi ápril 3-án d. e.
10 órakor a városháza kis tanácskozó
helyiségében nyilvános árverés útján
2000 korona kikialtási áron kezdve, el
fog adatni.

Felhívotnak az árverezni óhajtok, hogy
a fent kitűzött helyen és időben meg-
jelenni sziveskedjenek.

Zalaegerszegen, 1902. március 21-én.

Várhidy Lajos,
polgármester.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Bérbeadás.

Alulírott zárgondnok hirdetem,
hogy a rendelkezésem alatt lévő
Ritscher Gyula-féle házban Kör-
mendi-utca 29. sz. alatt öt szo-
bából, továbbá konyhából,
éléskamrából álló eme-
leti lakás, mellékhelyiségeivel

1902. május 1-től

bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni
dr. Keresztury József ügyvéd úr
irodájában.

Zalaegerszeg, 1902. márc. 15-én.

Tuboly Jenő,
zárgondnok.

Egy, vagy esetleg két
jó házból való fiú

TANULÓUL

felvétetik
KESZLI FERENC

butorasztalosnál.

Jutányosan kapható

kitűnő

HÁZI KOSZT

háznál, esetleg kihordásra is.

Cím a kiadóhivatalban.

Törlesztéses kölcsönt

5%-os kamatra

földbirtokra, bérházakra

szerezek minden előleg nélkül, még abban
az esetben is, ha magasabb kamatú köl-
csőnnel vannak megterhelve az első helyen.

Leveleket bővebb felvilágosítással vá-
lasz bélyeg mellett postán elintéző

Sárkány József,

Budapest, Váci-körút 21. sz.

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszer.

== Kapható mindenütt. ==

Van szerencsém a t. c. közönséget értesíteni, hogy **Kaszter Sándor**
gyógyszerész úr szikvizgyárát átvettem s **helyben, Fürdő-utca 30.**
szám alatti házamban (Központi kávéház mellett)

szikvizgyárát

rendeztem be.

Főtörekvésem leendő, hogy tiszta és jó minőségű szikviz eladásával meg-
nyerjem vevőim megalégedését.

Szives megrendelést kér

Korányi Mór.

BUDAPESTI NAPLÓ

Főszerkesztő: **Vészi József** Felelős szerkesztő: **Braun Sándor**

Magyarország legnépszerűbb, legkedveltebb, leg-
olvasottabb napilapja.

Ujabbán állandó díszé gyanánt magához esatolta
egész irodalmi mun-
kásságát.

Jókai Mór
Jókai Mórnak a Budapesti Napló-
ban most folyó

„A mi lengyelünk”

című regényét már 2 hét múlva történendő befejezése
után, tehát az egész regényt

INGYEN megküldi valamennyi
előfizetőnek.

Április elején ismét

új Jókai regényt

közlő a Budapesti Napló

„UJ SZÁZAD” címen, amelyet a koszorús
író a napokban befejez.

Előfizetés: egész évre 28 K (14 frt), félévre 14 K (7 frt),
negyedévre 7 K (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 K 49 f
(1 frt 20 kr.).

A BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala
VIII., József-körút 18.

Szülőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 43 bor- és csemege-
fajokban, fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek 3 évi
törlesztésre is adatik.

Óriási növesű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény.
Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevel-
hető pár év alatt rendkívül csekély kiadással, me-
lyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még
apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelés-
hez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás
mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. Ára
6 frt.

Diócssemeték. Óriási jövedelmet biztosító
váltánál fogva ennek tenyész-
tése számos gazdaságban az
utóbbi időben rendkívül el-
terjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és
bérmentve küldetik minden rendelési kötele-
zettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan
könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bér-
mentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy
család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordíta-
nák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény
családnál egyaránt. Így még azoknak is igen
érdekében áll, kik rendelni nem akarnak, mert
bennük számos oly közlemények foglaltatnak, melyek
mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szülőoltvány-telep” NAGY GÁBOR
Nagykátya u. p. Székelyhid.

ÖSTERREICHER SAMU

mezőgazdasági gépek és varrógépek
képviselete

NAGYKANIZSA.

Képvisele a hazai legnagyobb gépgyárak.

Megrendelések elfogadtnak: teljes gőzgarnitúrák, petroléum- és benzínmotorok, kézi és járgányosan cséplőkészletek, minden fajta vetőgépek, arató, fűkaszaló, szecskavágó, daráló, tisztító rosták, ekék, boronák, szivattyúk, gyümölcs- és borsajtók, szőlőzuzók és mindennemű gazdasági gépek és géprészekre.

Acetylen világítás és vízvezeték berendezés előnyös feltételekkel. Gépolaj zsákok és vízmentes ponyvák.

Használt gépek ujjal becseréltetnek.

Acetylen világításról, vízvezetékéről és malomberendezéséről költségvetést és felvilágosítást kívánatra ingyen adok.

Gépjavitások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

KOVÁCSOLT SZŐLŐMETSZŐ OLLÓK.

OJTÓ

KÉSEK, ◊ ◊ ◊

OJTÓ

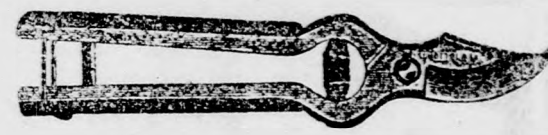
GUMMISZALAGOK,

OJTÓ

PAMUT, ◊ ◊ ◊

DUGÓK, ◊ ◊ ◊

FOGÓK. ◊ ◊ ◊



Szőlőcsomagoló vászon

a legjobb minőségben és gyári árban kapható

SCHOTTOLA ERNŐNÉL,

BUDAPEST, Andrassy-út 2. szám.

== Árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. ==

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.



PARIS 1900-01.

Kéveköto aratógép, Fűkaszalógép, Készítőkészülék, „Daisy“ marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kévekötofonal gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékrészek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kenni!

WILLIAM J. STILLMANN igazgató.

Evi termelés: 362000 gép.

BUDAPEST, V. kerület, Váci-út 30. szám.

Ejjen!



Köhöges, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 K és 2 K.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

"NÁDOR"

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható Zalaegerszeg: Kaszter Sándor, özv. Unger Domokosné, Siófok: E. Dervarics István, Zalaegerszeg: Botfi Péter-féle gyógyszerárakban.

Oh Jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

ELŐKELŐ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOK:

Új! Aranyozó, melylyel mindenki azonnal moshatán ujja aranyozhat: tükör- és képekretet, szobrot, virágasztalt, templomcsillárt stb. — Egy üveg ecsettel 80 kr., 1/2 literes üveg frt 1.50, 1/4 literes nagy üveg 3 frt. — Sport-czikkek, gyermek-játékszerek, háztartási- és ebédő asztal-kellékek, utazás- és betegápoláshoz való tárgyak felől nagy, képes árjegyzéket bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

BUTOROK részletfizetésre
Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél
Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrassy-út közepében.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

NÖTHLING VILMOS magkereskedőnél
Budapest, Calvin-tér 9.
kaphatók a legjobb gazdasági, konyhakereti, vetemény- és virágmagvak. ✂
Arjegyzék ingyen és bérmentve. ✂

Kérjük csak **Neustein Fülöp** czuk-hashajtó-piruláit, azelőtt „Erzsébet pirulák“-nak nevezve
évek óta kitűnőeknek bizonyultak, előkelő orvosok könnyű hashajtó- és feloldó-szerűl ajánlják. — Egy doboz (15 pirula) 30 fillér. Egy tegeres (8 doboz) 120 pirulával 2 korona.
— Minden gyógyszerárakban kapható. —
Neustein-féle gyógyszerárak, Bécs, I., Plankengasse 6.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag R. B. 86967. sz. Gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz halás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 86967. sz. készülem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol már semmi sem használ, ott kérem az én készülemek megkísérlni; meg vagyok győződve készülemek biztos hatásáról.
A kis készülek 4 kor. A nagy készülek 6 kor. könnyebb betegségeknek alkalmasok, idült betegségeknek alkalmasok.
A központi elárusítóhely azétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére:
MÜLLER ALBERT BUDAPEST, Váci-út 42/H. O. Kálmán-utca sarok.

DEHMAL KÁROLY zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kencze- és lakkgyár
KRAYER E. és Társaság
— József főherceg udvari szállítója, és más nagy vállalatok szállítója
BUDAPEST, V., VACZI-ÚT 6. SZÁM.

LINIMENTUM CAPS. COMP.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik kórházban, szűz és megüdvültél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor dobozokban a „Horgony“ védjegyvel és a „Richter“ orvosi-jegyzettel fogadjunk el. — 80 I., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legfőbb gyógyszerárakban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznel Budapest.
Richter F. Ad. és társa, cépsz. és kir. udvari szállítók. Budapest.



AKACIA - SZAPPAN - KÖSZVÉNY ÉS CSUZ ELLEN - REPARATOR - KORONA GYÓGSZERTÁR, Budapest, Kalvin-tér.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZET ÉS SANATORIUM POZSONY, (Cottage).
 Gyógyfürdő hegyi fekvésben, pormentes és szélmentes vidéken. 2000 méterrel a tengerszint felett. Szőlő- és szilvaültetvényekkel körülvéve. Szigorúan individualizáló szakkurzusok. Modern konyhával. Különböző étrendi, mérsékelt árak. Egész öven át nyitva. Prospektus és felvilágosítást küld.

Általános tudott dolog, hogy a szépség elérésére és fenntartására a legbiztosabb és leggyorsabb a **FÖLDES-FÉLE**
MARGIT KRÉM
 Ár: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, puder 1,20 kor.
 Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.
 Kapható minden gyógyszerárban.

Lanningene hajfestő szer
 A legkedveltebb és legbiztosabb hajfestő szer. Ár: 5 korona.
OSAN a legjobb és legbiztosabb szappan. Ár: 1,76 és 88 fillér.
RÓZSATEJ a legjobb és legbiztosabb szappan. Ár: 2 korona.
 Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6.

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
 Budapest, IV. Központi Városház

Párisi kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
 Cipőfénymaz, legjobban fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sötét, fekete fényt ad és a bőrt is tartóssá teszi.
 Alapítva 1832. - Gyártó raktár: Bécs, I., Sehnlerstrasse 21. - Mindenütt kapható.

SCHWANHÄUSSER Irodai cikkek
 RENDET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
 SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
 (ORTHOPÆDIAI MŰSZERTÁR)
 Budapest, VII., Nerepeal-ut 32. (a Rókus-kórházzal szembe)
 Sérvkötők, mellbél, térd, harkók, ortop. Orvos-sebészeti műszerek, kötéselemek, betegápolási cikkek.
 Gummi és halhólyag különlegességek.
 Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PEAU COGNAC LEGJOBB

Vérgyógyítás - Hemopatia
 Feltalálója és egyedül képviselője:
 Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.
 Budapest, V., Váci-körút 13.
 Ismeretű füzet 1 kor. bérmentve.
 Mi helybeliek Budapesten a **NEW-YORK** kávéházban (Erzsébet-körút 9-11.) találkozunk.
 Esténként honvédszínház.

28 ÉV ÓTA!
 AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRASA
MAUTHNER ÖN
 CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉS BUDAPEST
 ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. és ROTTENBILLER-UTCA 33.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARIS SZALONA
 Szálloda: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25.
 100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és söröző a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok fele.
 HIRDETÉSEKET • REKLAMOKAT csakazonban, pontosan és legbiztosabban közölhet az összes lapokban az **ALTALÁNOS TUDÓSÍTÓ** hirdetői osztálya
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tűjelző: LEOPÓLD GYULA, szerkesztő.

BAYER-féle
MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen
 legjobb és legbiztosabb szer. - Egy tekercs ára 80 fillér.
 1 kor. bérmentve. Küldi az egyedül készítő:
VÖRÖSKERESZT GYÓGSZERTÁR
 Budapest, VI., Andrásy-ut 84.
 Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

The Gresham
 Életbiztosító társaság
 Magyarországon működik 1865 óta
 Igazgatóság aársulgi saját palotájában
 Budapest, Erzsébet körút 54.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
 téli és nyári gyógyhely
 BUDAPESTEN.
 Előrengő kénos hővíz
 Gyógyfürdő, pártia, gőzfürdővel, legmodernebb iszap-ürökkel, pampás ásványvíz-uzodákkal, kád-fürdővel, - 260 kényelmes lakosztóval.
 Képes kivánatra ingyen és bérmentve.

SZABADSÁGOKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
 BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
 FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN
 Dr. Kovács KÉZPASZTA Kárpáti IBOLYA-ILLAT
 csakis féltőlvaló védjeggyel valódi, 3 nap alatt minden kezét gyöngyösből és fehérre varrások.
 Egy tégely 1,20 k. Hozzávaló szappan 1 kor.
 Fő- és szétküldési raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszer- és illatszertára, Budapest, VI., Gyár-utca 17. szám.
 Megjelent "TOILETTE TITKOK" kivánatra ingyen és bérmentve.

JENCS-féle
MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID
 lovak és szarvasmarháknak
 Az állatok izomerőjét fokozza, kitartóvá, erősebbé teszi, mozgatója a lábuk morog bennük, az intelligenzciát a sz. n. pókosodást. - Ár 2 korona. Postán 2,80 kor. beküldése után bérmentve küldi.
JENCS VILMOS gyógyszerára
 BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők **ZOLTAN BELA** gyógyszerárában Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarok

A legjobb órákat
 legszolidabb és legbiztosabb ékszereket
RÉSZLETFIZETÉSRE
 szigorúan szabott árakon szállítja Magyarországra • nemhivatalos eladó és legbiztosabb üzlete
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEGEDEN
 Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

„Le Délice”
 legjobb Vergé cigarettapapír,
 legkedveltebb Vergé szívarkahüvely.
 Egyszer meggyújtva,
 a cigaretta a nélkül, hogy kialudna,
 egész végig ég.
 Mindenütt kapható.

Különlegességi gyártmányok
Szivattyúk és Mérlegek
 mindenféle minden célra
 I. Wallfischg. 14. GÁRVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SANTAL EGGER
 Leghíresebb orvosok által ajánlott szer a halálhoz való felkészülésre. Feltalálója orvos és híres hazánkban, hol a legbiztosabb és leggyorsabb szer. Kapható az ország minden gyógyszerárában. Ár 3 korona. Védjeggyel. Küldi az egyedül készítő: **NADOR-GYÓGSZERTÁR**, Budapest, VI., Váci-körút 17.